

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

A Study Readiness of Thai Vocational Education of Commerce for the Creation of ASEAN Economic
Community

โดย

นางสาว กรกช อัญชลีบุญกุล

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2554

ชื่อเรื่อง : การศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชยกรรมเพื่อรองรับการเป็นประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน

ผู้วิจัย : นางสาวกรกช อัญชลินกุล

สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปีที่พิมพ์ : 2555

สถานที่พิมพ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ : หอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

จำนวนหน้างานวิจัย : 58

ลิขสิทธิ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชยกรรม เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของไทยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการพัฒนากำลังคน 2) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแผนกลยุทธ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ การศึกษานี้ใช้ตัวอย่างจำนวน 244 แห่ง ในการหาข้อมูลและแสดงความคิดเห็นซึ่งมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัยพบว่า สถาบันการศึกษาของเอกชนระดับอาชีวศึกษาทั้งที่สังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชน มีทั้งส่วนที่มีความพร้อมและส่วนที่ที่ไม่มีความพร้อม สถาบันอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมนั้นพร้อมที่จะดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลได้ทันทีที่รัฐบาลประกาศระเบียบ ข้อบังคับออกมาชัดเจน เนื่องจากมีความพร้อมด้านปัจจัยหลัก ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ

ส่วนสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้งที่สังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชน ที่ยังมีส่วนที่ไม่พร้อมมักเป็นสถาบันฯ ที่มีนักเรียน/นักศึกษาในปริมาณไม่มากพอที่จะเลี้ยงตนเองได้ ต้องพึ่งงบประมาณและแรงส่งเสริมจากภาครัฐ หากสถาบันดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านต่างๆ ให้อยู่ในระดับมาตรฐานก็ย่อมจะมีความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

Title : A Study Readiness of Thai Vocational Education of Commerce for the Creation of ASEAN

Economic Community.

Researcher : Miss Korakoch Anchaleenukul

Institution : DhurakijPundit University

Year of Publication : 2012

Publisher : DhurakijPundit University

Sources : DhurakijPundit University of Librerar Arts

No. of page : 58

Copy right : DhurakijPundit University

ABSTRACT

This research aims to study on readiness of Thai vocational education of commerce institute for the creation of ASEAN economic community in two reasons Firstly, to analyse the readiness preparation of thai vocational education institute : both private and under government. Secondly, to collect the suggestion and strategy plan to be ready to be ASEAN economic community.

The research is using a sample of 244 people in the information and reviews. Data were analyzed by using Frequency percentage Mean($\bar{x}$) and Deviation (S.D)

The result can be summarized that there are both readiness and unreadiness in thai vocational education of commerce institute both private and under government institute. The institutes who are ready can create to be ASEAN economic community according to the policy of the government. They are ready in curriculum, in equipment teaching aids, in lecturers and in budget. However : most of the institutes who are not quite ready in the reason of having not enough students, not enough budget. They must be supported by the government in order to get ready in preparation to be ASEAN economic community.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีด้วยการสนับสนุนของ รศ.ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ อธิการบดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศ.ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.ปรียา อุนรัตน์ คณบดีคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.กล้า ทองขาว ผู้อำนวยการหลักสูตรมหาบัณฑิต

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ. อัมพร เทียงตระกูล อาจารย์คณะบัญชี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร. ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ อาจารย์คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณหน่วยงานต่างๆ และผู้ตอบแบบสอบถามในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ
งานวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณสุรารุช ปานทับทิมทอง เลขานุการคณะบัญชี

กรกช อัญชลีบุญดล

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 กรอบแนวคิด	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	4
2.1.1 การก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	4
2.1.2 โครงสร้างของอาเซียน	5
2.1.3 กฎบัตรอาเซียน	6
2.1.4 วัตถุประสงค์หลักของกฎบัตรอาเซียน	7
2.1.5 การวางรากฐานของประชาคมอาเซียน	9
2.1.6 โครงสร้างของกฎบัตรอาเซียน	10
2.1.7 กลไกของอาเซียน	10

2.1.8 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	11
2.1.9 การศึกษาความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนฯ	12
2.1.10 อุปสรรคต่อการรวมตัวกันของอาเซียน	14
2.2 หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและตลาดแรงงานไทยในเอเชีย	16
2.2.1 หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษา	16
2.2.2 เอกสารด้านตลาดแรงงานไทยในเอเชีย	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
3.2.1 ระดับของการวัด	22
3.2.2 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
3.3.2 จำนวนข้อมูลที่สร้างขึ้น	24
3.3.3 การเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์	24
3.4 สถิติที่ใช้ในการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	24
3.4.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา	24
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
4.1 ข้อมูลทั่วไป	25
4.1.1 ระยะเวลาในการก่อตั้งสถาบันอาชีวศึกษา	25

4.1.2 นักศึกษาของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปี 2552-2553	28
4.1.3 สาขาของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปี 2552-2553	29
4.2 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	29
4.2.1 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	29
4.3 ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง	35
4.3.1 ด้านหลักสูตร	35
4.3.2 ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน	36
4.3.3 ด้านบุคลากร	37
4.3.4 ด้านงบประมาณ	41
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
5.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1	44
5.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2	46
5.2.1 ด้านหลักสูตร นโยบาย และแผนกลยุทธ์	46
5.2.2 ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน	46
5.2.3 ด้านบุคลากร	46
5.2.4 ด้านงบประมาณ	47
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	52
ก. แบบสอบถามเรื่องการศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยฯ	53
ข. ประวัติผู้วิจัย	58

สารบัญตาราง

ตารางที่

1. ลำดับระยะเวลาการก่อตั้งสถาบันอาชีวศึกษา	26
2. ลำดับจำนวนของสถาบันอาชีวศึกษาตามระยะเวลาในการก่อตั้ง	27
3. แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552-2554	28
4. แสดงสาขาวิชาที่เลือกเรียนในปีการศึกษา 2552-2554	29
5. แสดงการเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาล	30
6. แสดงการเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชน	32

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปี ค.ศ. 2015 ประเทศไทยจะอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านและเผชิญกับความท้าทายที่รุนแรงหลายประการ ทั้งจากภาคส่วนต่างๆ ในประเทศและจากประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกของประชาคมเดียวกัน อันเป็นผลมาจากกระบวนการรวมกลุ่มเป็นภูมิภาคเดียวกัน (Regionalization) ที่รวดเร็วและเข้มข้นขึ้น ในเวลาเดียวกัน กระบวนการรวมกลุ่มดังกล่าว ก็เป็นโอกาสที่สำคัญสำหรับประเทศไทยในการเข้าไปมีส่วนร่วม ผลักดัน และใช้ประโยชน์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอย่างสันติ แบ่งปันความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน ความท้าทายที่ประเทศไทยจะเผชิญจนกระทั่งถึงปี 2015 ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก กล่าวคือ กระบวนการตอบสนองต่อกระบวนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และการจัดการทรัพยากรร่วมกันของภูมิภาคที่มีอยู่อย่างจำกัด

ในขณะที่มีความท้าทายเกิดขึ้นเนื่องจากกระบวนการรวมเป็นภูมิภาคเดียวกัน จึงเป็นโอกาสของการร่วมมือกันในประเด็นที่เคยเป็นเรื่องอ่อนไหว เช่น เรื่องความมั่นคงร่วมกันในภูมิภาค นอกจากนั้นยังเป็นโอกาสของการขยายความร่วมมือกันในประเด็นอื่นๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการร่วมมือกันในการพัฒนา “คน” ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของประเทศสมาชิกและของภูมิภาค เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเพิ่มผลผลิตที่สูงขึ้นและเกิดความรู้สึกเป็นภูมิภาคเดียวกันในระดับประชาชนภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ประเทศไทยต้องตระหนักว่าการสร้างนโยบายในการปรับตัว การจัดการ และการแสวงหาประโยชน์จากการรวมเป็นภูมิภาคเดียวกันจำเป็นต้องใช้ “ข้อมูลที่เป็นระบบ” และ “ความรู้ที่ทันสมัย” เพื่อเสริมบทบาทการทำงานของภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และปรับตัวได้ดีขึ้น ขณะเดียวกันประชาชนก็สามารถจัดการตัวเอง ครอบคลุม และชุมชนให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปเพื่อให้ประเทศโดยรวมได้ประโยชน์สูงสุด

จากสถานการณ์ดังกล่าว วิทยาลัยอาชีวศึกษาซึ่งมีภารกิจในการผลิตนักวิชาชีพด้านต่างๆสู่ตลาดแรงงาน จำเป็นต้องคำนึงถึงตลาดในประชาคมอาเซียนด้วย และยังได้เป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการพัฒนาความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเป็นแนวทางให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาได้เตรียมความพร้อมในการผลิตนักวิชาชีพที่พึงประสงค์ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างทันสถานการณ์สังคมโลก ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ประเทศไทยได้ปรับตัวกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศอย่างเต็มกำลัง โดยเฉพาะสาขาพาณิชยกรรมที่มีความพร้อมและมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง ฉะนั้นการศึกษานี้จึงมี

บทบาทสำคัญในการใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนนโยบายและแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาของประเทศต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของไทยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการพัฒนากำลังคน

1.2.2 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแผนกลยุทธ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

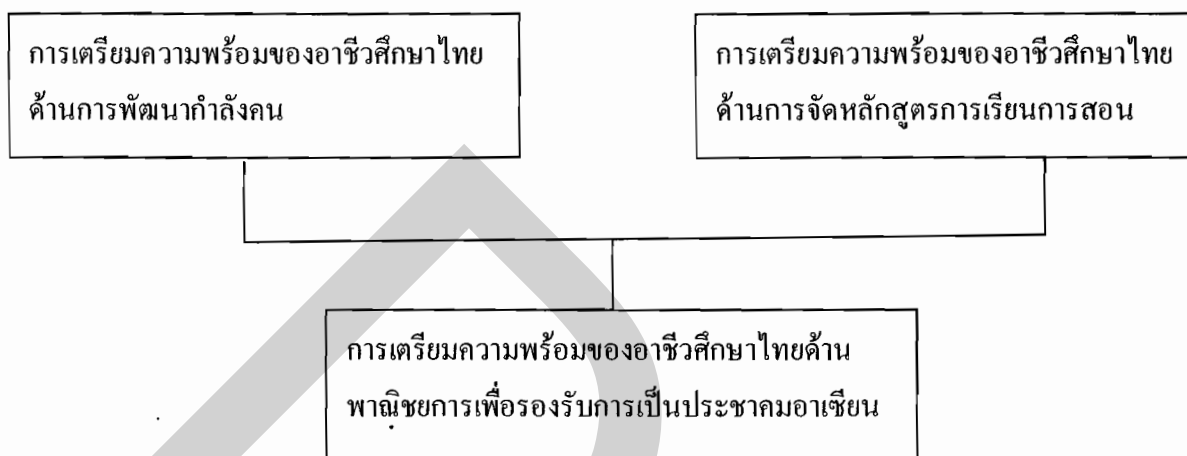
1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ด้านเนื้อหา ใช้กรอบประชาคมอาเซียนที่ชี้ถึงแนวทางการปฏิบัติ โดยคำนึงถึง การเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ การเปิดเสรีด้านบริการ และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง

1.3.2 ด้านสถานที่ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และภูมิภาค

1.4 กรอบแนวคิด

การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจในภูมิภาค หมายถึงการทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคมารวมตัวเป็นหน่วยเศรษฐกิจเดียว มีตลาดเดียวกันและมีภาคการผลิตที่มีการแข่งขันบนพื้นฐานของความได้เปรียบทางการผลิตโดยเปรียบเทียบ (Comparative advantage) ซึ่งด้านหนึ่งเกิดจากการมีทรัพยากรการผลิตทางธรรมชาติที่เอื้ออำนวยและอีกด้านหนึ่งได้มาจากการสร้างขั้นของมนุษย์ เช่น ความรู้ ความเชี่ยวชาญในการผลิตและเทคโนโลยีทางการผลิต เป็นต้น ดังนั้นการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคจึงผลักดันให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของการเรียนรู้และการพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมทั้งหลักสูตรและสาขาการเรียนรู้ กำลังบุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเรียนรู้ เช่น ตำรา เอกสารทางวิชาการ บริการห้องสมุดและเครื่องมือสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาต่างๆ ของประเทศสามารถรองรับการเปิดกว้างและการแข่งขันทางการศึกษาที่มีมากขึ้น โดยประเทศที่มีศักยภาพและความพร้อมในด้านนี้ก็จะกลายเป็นศูนย์กลางการศึกษาและการเรียนรู้ของประชาชนในภูมิภาคไปโดยปริยาย ซึ่งในระยะยาวจะส่งผลดีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิต การแข่งขันและความร่วมมือด้านอื่นๆ ในภูมิภาค

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้เป็นแนวทางการวางแผนพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

1.5.2 ได้รับองค์ความรู้เรื่องตลาดแรงงานอาชีวศึกษาในอาเซียน แนวโน้มความต้องการแรงงานและการพัฒนาทางธุรกิจในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอแยกเป็น 2 ส่วน กล่าวคือ

ส่วนที่ 1 หนังสือ เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และความต้องการแรงงาน ของประเทศไทยและประเทศสมาชิกในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ

ส่วนที่ 2 หนังสือ เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และตลาดแรงงานไทยในเอเชีย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เอกสารและหนังสือของหน่วยงานวิชาการตลอดจนข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์กล่าวถึงข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตรงกันดังสรุปได้ว่า อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้น โดยปณิญากรุงเทพฯ ซึ่งลงนามกันที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ข้างล่างซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก (www.thaimaster.info/pompilai/wannisa/asean.info.html)

2.1.1 การก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เมื่อแรกก่อตั้งในปี 2510 อาเซียนมีสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ในเวลาต่อมา บรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 เมื่อปี 2527 เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 ในปี 2538 ลาวและพม่า เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกันเมื่อปี 2540 และกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 10 เมื่อปี 2542 ทำให้ในปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ

สถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เปลี่ยนผ่านจากสภาวะแห่งความตึงเครียดและการเผชิญหน้าในยุคสงครามเย็น มาสู่ความมีเสถียรภาพ ความมั่นคงและความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน ซึ่งทำให้อาเซียนกลายเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีพลวัตสูงในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าของอาเซียนมีปัจจัยสำคัญจากความไว้วางใจกันระหว่างรัฐสมาชิก อันก่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์และเอื้อต่อการเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างกัน ดังนั้นผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายให้ภายในปี พ.ศ. 2558 อาเซียนสามารถรวมตัวกันให้เป็น ‘ประชาคมอาเซียน’ ทั้งในแง่การเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม โดยยึดประโยชน์สุขของประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นศูนย์กลาง

นอกจากการเป็นสมาชิกก่อตั้งของอาเซียนแล้ว ระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2552 ที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับโอกาสให้ดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดอาเซียน 2 ครั้ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 เมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2552 นอกจากนี้ การดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของไทยในช่วงเวลานี้ ยังเป็นช่วงจังหวะเดียวกับที่อาเซียนมีผู้บริหารสำนักเลขาธิการ เป็นคนไทย ซึ่งก็คือ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ที่ดำรงตำแหน่งเมื่อต้นปี พ.ศ. 2551 อีกด้วย

หัวใจหลักของการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่ ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพนั้น เห็นได้ชัดถึงความพยายามในการขับเคลื่อนอาเซียนเข้าสู่การบูรณาการแห่งสันติภาพ ความมั่นคง และความเป็นชุมชนอาเซียนร่วมกัน จึงเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการสร้างความเข้มแข็งของอาเซียน ที่คนไทยจะต้องตระหนักและร่วมจัดให้การประชุมสุดยอดของอาเซียนคราวนี้เป็นไปอย่างสมภาคภูมิ สมศักดิ์ศรี และเกียรติยศของประเทศไทย

กลไกหนึ่งที่เกิดขึ้นใหม่ และเกิดขึ้นพร้อมกับการประชุมสุดยอดคราวนี้ คือความริเริ่มของกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทย ในการก่อตั้ง "สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย" ซึ่งมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า ASEAN Association-Thailand (AAT) มีที่ตั้งอยู่ในกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทย

2.1.2 โครงสร้างของอาเซียน

โครงสร้างของอาเซียนจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) และสำนักงานอาเซียนแห่งชาติ หรือกรมอาเซียน (ASEAN National Secretariat)

สำนักเลขาธิการอาเซียนได้จัดตั้งขึ้นตามข้อตกลงที่ลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2519 เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมอาเซียน และเป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างสมาคมอาเซียน คณะกรรมการ ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ และรัฐบาลของประเทศสมาชิก

สำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตาประเทศอินโดนีเซียโดยมีหัวหน้าสำนักงานเรียกว่า “เลขาธิการอาเซียน” ปัจจุบัน ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ ดำรงตำแหน่ง “เลขาธิการอาเซียน” ซึ่งมีวาระ 5 ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2551 จนถึงสุดวาระในช่วงปลายปี พ.ศ. 2555 สถานที่ทำงานอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ นับเป็นคนไทยคนที่สองที่ได้ดำรงตำแหน่งนี้ คนไทยคนแรกที่ได้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน คือ นายแผน วรรณเมธี อดีตปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งระหว่างปี พ.ศ. 2532-2536 ปัจจุบันเป็นเลขาธิการสภาการศึกษาไทย

สำนักงานอาเซียนแห่งชาติ หรือกรมอาเซียน (ASEAN National Secretariat) เป็นหน่วยงานในกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิก ซึ่งแต่ละประเทศได้จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับอาเซียนในประเทศนั้น ๆ และติดตามผลของการดำเนินกิจกรรม/ความร่วมมือต่าง ๆ สำหรับประเทศไทยนั้น ได้มีการจัดตั้งกรมอาเซียนให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านอาเซียนดังกล่าว

2.1.3 กฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน เป็นร่างสนธิสัญญาที่ทำร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรของสมาคม ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้ ตามกำหนดการ จะมีการจัดทำร่างกฎบัตรอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550

อาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยตราสารที่เรียกว่า ปฏิญญาอาเซียน หรือที่รู้จักในชื่อ ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) โดยหากพิจารณาจากเนื้อหาของตราสารและสถานการณ์ทางการเมืองระหว่าง

ประเทศในช่วง พ.ศ. 2321 (ค.ศ. 1967) พิจารณาได้ว่าอาเซียนจำต้องอาศัยรูปแบบความร่วมมือเชิงมิตรภาพ ในภูมิภาคและเล็งการกำหนดสิทธิหน้าที่ในทางกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้นำใน ภูมิภาคได้อาศัยอาเซียนเป็นเวทีดำเนินความร่วมมือบนพื้นฐานของความยินยอมและความสมัครใจของ สมาชิกเป็นหลัก การดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของการปรึกษาหารือหรือการอาศัยฉันทามติ โดยเล็งการอ้าง สิทธิหน้าที่และการแทรกแซงทางการเมืองระหว่างสมาชิก (non intervention) ซึ่งแนวปฏิบัตินี้ที่เรียกว่า “The ASEAN Way” ได้ช่วยให้ความร่วมมือดำเนินมาได้โดยปราศจากความขัดแย้งรุนแรงแม้ว่าสมาชิกแต่ละ ประเทศจะมีระบบกฎหมายและนโยบายทางการเมืองที่แตกต่างกัน ดังนั้น เมื่ออาเซียนมิได้มุ่งที่จะนำ กฎหมายระหว่างประเทศมาเป็นฐานในการดำเนินการ จึงมิได้มีการจัดทำสนธิสัญญาหรือกฎบัตรอาเซียนมา ตั้งแต่ต้น

ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จัดขึ้นที่ สำนักงานเลขาธิการอาเซียน ในกรุงจาการ์ตาประเทศอินโดนีเซีย ได้ประกาศใช้ กฎบัตรอาเซียนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ส่งผลให้การดำเนินงานของอาเซียน เป็นไปภายใต้กฎหมาย เดียวกันและปูทางไปสู่การสร้างตลาดเดียวในภูมิภาคภายใน 7 ปี ตามกฎบัตรนี้ อาเซียนมีฐานะเป็นนิติ บุคคล

2.1.4 วัตถุประสงค์หลักของกฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน มีวัตถุประสงค์สำคัญ 7 ประการของการจัดตั้งอาเซียน ได้แก่

1. ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
2. ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค
3. เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจพัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค
4. ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี
5. ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษา ด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

6. เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุง การขนส่งและการคมนาคม

7. เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การ ความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ

ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะความ พยายามของอาเซียนที่จะรวมตัวกันเป็น ‘ประชาคม’ ภายในปี พ.ศ. 2558

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น กฎบัตรอาเซียนจะก่อให้เกิดการปรับปรุงและ ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการดำเนินงานของอาเซียนครั้งสำคัญ เช่น

(1) การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (AICHR) ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่อาเซียนมีองค์กร เฉพาะในการทำหน้าที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของประเทศสมาชิกอาเซียน

(2) การจัดตั้งคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก ระดับเอกอัครราชทูตจากทุกประเทศสมาชิกอาเซียน โดยคณะกรรมการนี้ มีภารกิจหลักในการให้นโยบาย และติดตามการทำงานของอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียน

(3) การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียนเพื่อให้อาเซียนสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ รวมถึงการจัดให้มีการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน 2 ครั้งต่อปี ซึ่งเพิ่มจากที่ผู้นำอาเซียน พบเพื่อหารือกันเพียงปีละหนึ่งครั้ง

(4) การจัดตั้งกลไกให้องค์กรภาคประชาสังคมของประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายและดำเนินงานของอาเซียนมากขึ้น เป็นต้น

จากบริบทข้างต้นจะเห็นได้ว่าในระดับหนึ่งว่า ผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากการมีกฎบัตรอาเซียน คือ ประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ดังนั้น ในโอกาสที่ประเทศไทยได้ดำรงตำแหน่ง ประธานอาเซียนในปี 2552 ประเทศไทยจึงได้กำหนดคำขวัญของการดำรงตำแหน่งประธานฯ ว่า

‘กฎบัตรอาเซียนเพื่อประชาชนอาเซียน’ หรือ ‘ASEAN Charter for ASEAN Peoples’

จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียนนั้นสะท้อนถึงการประมวลบรรทัดฐาน (Norm) และ ค่านิยม (Value) ของอาเซียน ภาพรวมของประชาคมอาเซียน การรักษาและเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง เสถียรภาพ การเพิ่มความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรม เป็นเขตปลอด อาวุธนิวเคลียร์และอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ด้านเศรษฐกิจ สร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวและความสามารถในการแข่งขันสูง การรวมตัวทาง เศรษฐกิจที่มีการเคลื่อนย้ายเสรีของสินค้า/บริการ การลงทุนและแรงงาน การเคลื่อนย้ายทุนเสรียิ่งขึ้น

ด้านความมั่นคงของมนุษย์ บรรเทาความยากจน และลดช่องว่างการพัฒนา ส่งเสริมพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมือด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีพ

ด้านสังคม ส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างสังคมที่ปลอดภัยมั่นคงจากยาเสพติด เพิ่มพูนความกินดีอยู่ดีของประชาชนอาเซียน ผ่าน โอกาสที่ทัดเทียมกันในการเข้าถึงการพัฒนามนุษย์ สวัสดิการ และความยุติธรรม

ด้านสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่คุ้มครองสภาพแวดล้อม ความยั่งยืนของ ทรัพยากรธรรมชาติ

ด้านวัฒนธรรม ส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยเคารพความหลากหลายและอนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรม

ด้านการเมืองความมั่นคง คุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เสริมสร้างประชาธิปไตย เพิ่มพูนธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม ตอบสนองต่อสิ่งท้าทายความมั่นคง เช่น การก่อการร้าย

หลักการ ของกฎบัตรนี้ อยู่บนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น การไม่แทรกแซงกิจการ ภายใน การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี สิ่งที่น่าหนักคือ การรวมศูนย์กับความสัมพันธ์กับภายนอก จึงทำให้ กฎบัตรนี้เป็นเสาหลักของการสร้างประชาคมอาเซียนและต่อยอดถึงข้อผูกมัดทางกฎหมายของข้อตกลง อาเซียนต่างๆ

2.1.5 การวางรากฐานของประชาคมอาเซียน

เมื่อเดือนตุลาคม 2546 ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน ที่เรียกว่า ข้อตกลงบาหลี 2 เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน คือการให้อาเซียนรวมตัวเป็นชุมชนหรือประชาคม

เดียวกันให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 แต่ต่อมาได้ตกลงร่นระยะเวลาจัดตั้งให้เสร็จในปี พ.ศ. 2558 โดยจะเป็นประชาคมที่ประกอบด้วยเสาหลัก 3 ประการ ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

เสาหลักประการแรก คือ **ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน** มุ่งให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีระบบแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้ด้วยดี มีเสถียรภาพอย่างรอบด้าน มีกรอบความร่วมมือเพื่อรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยและมั่นคง

เสาหลักประการที่สอง คือ **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และการอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน อันจะทำให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้ เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชนในประเทศอาเซียน

เสาหลักประการที่สาม คือ **ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน** เพื่อให้ประชาชนแต่ละประเทศอาเซียนอยู่ร่วมกันภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคม

2.1.6 โครงสร้างของกฎบัตรอาเซียน

โครงสร้างของกฎบัตรนี้ ประกอบด้วย อาร์มบทและข้อบังคับ 55 ข้อ 13 หมวด ตัวอย่างเช่น

หมวด 1 วัตถุประสงค์และหลักการ – กล่าวถึงวัตถุประสงค์และหลักการ

หมวด 2 สภาพบุคคลตามกฎหมาย – ระบุฐานะทางกฎหมาย

หมวด 3 สมาชิกภาพ – อธิบายสมาชิก การรับสมาชิกใหม่

หมวด 4 องค์กร – กล่าวถึงองค์กรและทำงานประกอบด้วย ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประสานงาน คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ องค์กรรัฐมนตรีเฉพาะสาขา คณะกรรมการถาวรประจำอาเซียน เลขาธิการและสำนักเลขาธิการ องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน

การบริหารงาน ประธานอาเซียนดำรงตำแหน่งวาระ 1 ปี และประเทศที่เป็นประธานอาเซียนจะรับตำแหน่งประธานของกลไกของอาเซียนทุกตำแหน่ง อาทิ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน มন্ত্রীประสานงานอาเซียน มंत्रीประชาคมอาเซียนคณะต่างๆ ประธานผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

2.1.7 กลไกของอาเซียน ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายของอาเซียน มีการประชุมสุดยอดปีละ 2 ครั้ง มีคณะมนตรีประสานงานอาเซียนที่มาจากรัฐมนตรีต่างประเทศเป็นผู้บริหารงานทั่วไป และคณะมนตรีประชาคมอาเซียนดำเนินการตามพันธกรณีในแต่ละสาขา เลขธิการเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหารสำหรับการติดตามความคืบหน้าในกิจการต่างๆของอาเซียน รวมทั้งมีคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียนเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

2.1.8 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และความต้องการแรงงานของประเทศไทยและประเทศสมาชิกในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นเป้าหมายด้านเศรษฐกิจหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียนภายหลังการลงนามจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนก็มีความคืบหน้าที่ดีในความร่วมมือต่าง ๆ เป็นลำดับ และในที่สุดอาเซียนได้มุ่งหวังที่จะจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือการเป็นตลาดและเป็นฐานการผลิตร่วมกัน โดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรีและเงินลงทุนที่เสรีมากขึ้น มีความสามารถในการแข่งขันสูง มุ่งสร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศอาเซียน และการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาเซียนเข้ากับประชาคมโลก ขนาดของตลาดอาเซียนที่ใหญ่ขึ้นทำให้อาเซียนมีอำนาจซื้อสูงขึ้นตามมา เช่นเดียวกับความสามารถในด้านการแข่งขันกับภูมิภาคอื่นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งช่วยให้สมาชิกสามารถปรับตัวเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี การคมนาคมขนส่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง ประชาคมอาเซียนจึงมีโครงการเชื่อมโยงเส้นทางหลวงของประชาคมอาเซียนให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศในการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟจากสิงคโปร์ผ่านไปยัง มาเลเซีย ไทย กัมพูชา เวียดนาม และสิ้นสุดที่เมืองคุนหมิง ประเทศจีน นอกจากนี้ การปรับมาตรฐานของ เส้นทางคมนาคมทางบกและทางรถไฟให้มีมาตรฐานเดียวกันก็จะส่งเสริมความร่วมมือของประชาคมอาเซียนด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้นด้วย

ขณะที่การเจรจาเพื่อเปิดตลาดในระดับพหุภาคีภายใต้องค์การการค้าโลกยังมีทำที่ว่าจะไม่สามารถสรุปผลได้ในอนาคตอันใกล้ ประเทศต่าง ๆ จึงได้พยายามที่จะทำข้อตกลงการค้าเสรีไม่ว่าจะเป็นในระดับทวิภาคี หรือระดับภูมิภาค ในส่วนของอาเซียนมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคโดยการจัดทำ เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area - AFTA หรือ อาฟต้า) มาแล้ว 15 ปี และเริ่มรวมตัวกับประเทศหรือกลุ่มคู่ค้าสำคัญ เช่น ญี่ปุ่น จีน เกาหลี สหภาพยุโรป ฯลฯ ความเหนียวแน่นใกล้ชิดระหว่าง

กันจะเสริมสร้างความเข้มแข็งให้อาเซียนสามารถสร้างประโยชน์สูงสุดจากการรวมตัวกับประเทศคู่ค้าอื่นๆต่อไป

หากอาเซียนสามารถสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้สำเร็จ ไทยจะได้ประโยชน์จากการขยายการส่งออกและโอกาสทางการค้า และเปิดโอกาสการค้าบริการในสาขาที่ไทยมีความเข้มแข็ง เช่น ท่องเที่ยว โรงแรมและภัตตาคาร สุขภาพ ฯลฯ ซึ่งอาเซียนยังมีความต้องการด้านการบริการเหล่านี้อีกมาก นอกจากนี้ยังจะช่วยเสริมสร้างโอกาสในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังอาเซียน ซึ่งจะเพิ่มอำนาจการต่อรองของอาเซียนในเวทีการค้าโลก และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในอาเซียนโดยรวม

2.1.9 การศึกษาความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในประเทศไทย

ปัจจุบันเสาหลักด้านความร่วมมือทางสังคมมีความก้าวหน้ามากที่สุด กระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

(1) จัดให้มีหลักสูตรอาเซียนศึกษา เพื่อให้คนไทยเข้าใจอาเซียน เข้าใจการอยู่ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีวัฒนธรรมการกิน การอยู่ การดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน จึงจำเป็นที่จะต้องทำความรู้จักประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็น จีน พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย เป็นต้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะสร้างหลักสูตรที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องภายใต้การรวมตัวเป็นประชาคมเดียวกันของคนจำนวนกว่า 600 ล้านคน โดยจะเริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2554 เป็นต้นไป

(2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับรัฐมนตรี ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ซึ่งขณะนี้ประเทศจีนมีความประสงค์จะส่งครูมาสอนในโรงเรียนไทยเป็นจำนวนมาก

(3) เชื่อมโยง แลกเปลี่ยน ICT ภายในประชาคมอาเซียนกันได้ มีการจัดตั้ง ASEAN University และ CyberUniversity เพื่อการเชื่อมโยง นอกจากนี้ยังได้เตรียมการเพื่อให้มีการรับรองคุณวุฒิการศึกษาระหว่างกัน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ซึ่งขณะนี้ไทย-จีน และไทย-มาเลเซีย สามารถรับรองคุณวุฒิได้แล้ว แต่สำหรับฟิลิปปินส์ยังไม่สามารถรับรองได้

(4) การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งเป้าหมายให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งจะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต และสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยได้เร่งผลักดันและดำเนินการหลายด้าน เช่น

ก. สร้างศูนย์อำนวยการเพื่อให้ครูเจ้าของภาษามาสอน ครูเกษียณอายุก่อนกำหนด และครูอาสาสมัครจากประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีน และฟิลิปปินส์ มาสอนภาษาในโรงเรียน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้

ข. พัฒนาการเรียนการสอนแบบ English for Integrated Studies (EIS) จะมีการบูรณาการการสอนภาษาอังกฤษในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้จัดตั้งงบประมาณเพื่อให้ครูที่จะสอนวิชาเหล่านี้ ได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างกัน นักเรียนก็สามารถเชื่อมโยงและพูดคุยกับเพื่อนต่างชาติในประชาคมอาเซียนได้

ค. พัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ซึ่งเป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย เช่น การเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ การสอนภาษาอังกฤษของทีวีที่มีชื่อเสียง ครูจะเป็นผู้ควบคุมการสอนและทดสอบความเข้าใจของนักเรียน หากต้องการจะให้สอนซ้ำในช่วงใด ก็สามารถทำได้ทันที ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนดีประจำอำเภอ และลงไปสู่โรงเรียนดีประจำตำบล

ง. อบรมภาษาอังกฤษให้กับครู เพื่อให้ครูยุคใหม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ และใช้ ICT ได้ ซึ่งในยุคปัจจุบันระบบการศึกษาต้องรองรับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและครูจะต้องเท่าทันต่อเทคโนโลยีด้วย

นอกจากนี้ในประเทศไทยยังได้จัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) หรือที่เดิมเรียกว่า "กรมอาชีวศึกษา" เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าและประชาคมอาเซียนร่วมกับสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและพัฒนา จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้แก่บุคลากรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 14 จังหวัดภาคใต้ หัวข้อ “กระแสโลก กระแสภูมิภาค การเตรียมตัวเป็นพลเมืองอาเซียน และอาชีวะอาเซียน” เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรในการรองรับการเปิดเสรีทางการค้าและประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งประเทศไทยจะเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียน โดยให้บุคลากรทางการอาชีวศึกษาได้พัฒนาศักยภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศสมาชิก โดยร่วมกับสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและพัฒนา (International Institute for Trade and Development (Public Organization) ITD) ให้ความรู้ด้านภูมิภาคศึกษาแก่ครู การมีเจตคติที่ดี

ต่อประเทศสมาชิกอาเซียน และมุ่งเน้นให้บุคลากรมีความเข้าใจเพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน เป็นการเตรียมความพร้อมแก่ผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาต่อไป

สถาบันระหว่างประเทศ หรือ ITD กล่าวว่า ITD ก่อตั้งมาจากที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา หรือ องค์การ (UNCTAD) เมื่อปี พ.ศ. 2543 เพื่อสร้างศักยภาพแก่บุคลากรในทวีปเอเชีย โดยได้ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 ในการพัฒนาเยาวชนด้านอาชีวศึกษาในโครงการยุววานิช การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในด้านนวัตกรรมและธุรกิจการเกษตร การยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางอาชีวศึกษา รวมไปถึงสนับสนุนทางวิชาการแก่ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) เช่น โครงการพัฒนาคุณภาพครูและแหล่งเรียนรู้อาชีวศึกษา ยุคใหม่ ด้านอุตสาหกรรมโลหะและการโยธาขนาดใหญ่ โครงการฝึกอบรมทักษะงานเชื่อมโลหะแบบ TIG ตามมาตรฐานสากล โครงการฝึกอบรมการวิเคราะห์ด้านวิศวกรรมในเชิงสามมิติ โดยใช้เทคนิค Finite Element สำหรับอุตสาหกรรมโลหะและโยธา เป็นต้น

2.1.10 อุปสรรคต่อการรวมตัวกันของอาเซียน

ตลอดช่วงเวลา 40 ปี อาเซียนได้พัฒนาตนเองจนเป็นองค์กรที่มีความสำเร็จในระดับสำคัญในหลายด้านที่เป็นที่ยอมรับของประชาคมระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นบทบาทการสร้างบรรยากาศของสันติภาพและการอยู่ร่วมกันโดยสันติของประเทศในภูมิภาค การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน เรื่อยไปจนถึงการร่วมกันแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นภายในประเทศสมาชิกอาเซียน อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการรวมตัวกันของอาเซียน รวมถึงความพยายามในการจัดตั้ง ‘ประชาคมอาเซียน’ ภายในปี พ.ศ. 2558 ได้แก่ การที่อาเซียนขาดกลไกที่บังคับในกรณีที่มีประเทศสมาชิกไม่ปฏิบัติตามความตกลงต่างๆ ของอาเซียน และการที่องค์กรอาเซียนเองไม่มีสถานะทางกฎหมาย (legal entity) ทำให้อาเซียนขาดความน่าเชื่อถือ

ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาข้างต้น ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนจึงได้ร่วมกันลงนามใน ‘กฎบัตรอาเซียน’ เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ซึ่งจะทำหน้าที่เสมือนเป็นธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดของอาเซียน

จากกำหนดให้มีการประชุมสุดยอดปีละ 2 ครั้ง แสดงว่า อาเซียนกำลังปรับให้ที่ประชุมสุดยอดให้มีบทบาทเชิงบริหารอย่างใกล้ชิดกับการปฏิบัติงานมากขึ้น แทนที่จะให้ที่ประชุมสุดยอดเป็นเพียงพิธีกรรม

ทางการทูต รวมทั้งการบริหารงานที่ทำให้มีสอดคล้องกับประธานอาเซียนย่อมแสดงถึงความพยายามเพิ่มสมรรถนะขององค์กรในด้านประสิทธิผลของคณะทำงานด้านต่างๆ มากขึ้น

ข้อบังคับที่น่าสนใจ คือ การให้มืองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการร่างข้อบังคับโดยคณะทำงานระดับสูง ขณะที่บทบาทของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในประเทศสมาชิก ทำให้สามารถคาดหวังองค์กรนี้ในฐานะเวทีของการเรียกร้องสิทธิและสร้างพื้นที่ต่อการรับรู้จากสาธารณะ

นอกจากนี้ในฐานะสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเทศไทยมีโอกาสเพิ่มอำนาจการต่อรองในระดับโลกทำให้เพิ่มศักยภาพในการบริโภคเนื่องจากประชากรเพิ่มเป็น 600 ล้านคนโดยประมาณ ตามหลักการทางเศรษฐกิจ Economy of Scale ยิ่งผลิตมาก ยิ่งต้นทุนต่ำ และมีแรงดึงดูดเงินลงทุนที่อยู่นอกอาเซียนสูงขึ้น

อย่างไรก็ตามปัจจุบันพบว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ประชากรจึงต้องเตรียมความพร้อมทันทีตลอดเวลา และต้องตามให้ทัน ยืดหยุ่นปรับตัวให้รับสถานการณ์ได้ อย่างเช่นกรณีประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้ง 10 ประเทศใช้ภาษาประจำชาติต่างกันกล่าวคือมีทั้งภาษาไทย ภาษาลาว ภาษาเขมร ภาษาเมียนมาร์ ภาษาเวียดนาม ภาษาจีน ภาษามลายู จึงมีข้อตกลงว่าให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางเพื่อติดต่อสื่อสารทั้งในอาเซียนและทั่วโลก ดังนั้นบุคลากรและนักศึกษา ต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ให้สามารถสื่อสารได้ตลอดจนปรับปรุงความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ เพื่อลดข้อขัดแย้งในภูมิภาคอาเซียน (Conflict Management) จึงต้องคำนึงถึงการสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ASEAN ให้มากขึ้น บัณฑิตไทยจึงควรมีความรู้สามารถแข่งขันได้ใน ASEAN เพิ่มโอกาสในการทำงานไม่เช่นนั้น จะถูกแย่งงานเพราะเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน/บริการอย่างเสรี คณะกรรมการวิชาชีพ สภาวิชาชีพ ต้องเตรียมการรองรับผลกระทบนี้อย่างเร่งด่วน

อนึ่งโอกาสในการเป็น Education Hub โดยอาศัยความได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ของ ประเทศไทย แต่ต้องเน้นในเรื่องของคุณภาพการศึกษาเป็นตัวนำ นายชินภัทร ภูมิรัตน์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินการคัดเลือกและพัฒนาศักยภาพโรงเรียนมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ซึ่งเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการ และการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานในระดับสากล เพื่รองรับนักเรียนต่างชาติ และพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคแล้วจำนวน 14 โรงเรียน รูปแบบการดำเนินการนั้น (สพฐ.) ได้จัดทำ

รูปแบบโรงเรียนโดยวิเคราะห์จากบริบทและความต้องการของแต่ละพื้นที่ และโรงเรียน ได้ 3 รูปแบบ ได้แก่ โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรจากต่างประเทศ โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรพหุภาษา และโรงเรียนวิทย์-คณิต สอง ภาษา สนับสนุนสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบและหลักสูตร รวมทั้งพัฒนาผู้บริหาร ครู และ บุคลากร ให้สามารถบริหารจัดการแบบองค์กรสมัยใหม่ และจัดการเรียนการสอนได้ตามมาตรฐานสากล เช่น โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ได้จัดตั้ง ASEAN Education Hub For Thailand and Malaysia Curriculum Integrated Program เป็น Tour English Program (EP) ครั้งแรกในปีการศึกษา 2548 โดยคณะกรรมการพัฒนา หลักสูตรได้ศึกษาและพัฒนาขึ้น ตามวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐบาล ภารกิจหลักของโครงการ EP คือ การจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาตอนต้น) ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านความรู้ สังคม และ อารมณ์ที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาต่อตามความสามารถพิเศษที่มีอยู่ และเพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ ในอนาคต

เราต้องการเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษา การเรียนแบบ PBL หรือ Project Based Learning น่าจะได้มีการวิจัยอย่างจริงจังและนำมาปรับใช้ ห้องเรียนจึงไม่ควรเป็นเพียงห้องสี่เหลี่ยม เล็กๆ อีกต่อไป ควรต้องเพิ่มการเรียนรู้จากชีวิตจริง และฝึกทักษะให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม ถึงแม้จะอยู่ต่าง สถานที่ก็ควรทำงานร่วมกันได้ โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ในกรณีดังกล่าว อาจารย์จะสอนได้ยากขึ้น แต่เป็นผู้ที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ แสดงว่าอาจารย์ต้องมีความพร้อมมากกว่าเดิม และต้องมีความสามารถสูงขึ้น

สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ที่ เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้กำหนดจัดทำข้อตกลงร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) เกี่ยวกับคุณสมบัติของวิชาชีพหลัก แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี โดยจะเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2558 ในเบื้องต้นได้ทำข้อตกลงร่วมกัน 7 สาขา คือ สาขาวิศวกรรม (Engineering Services) สาขาพยาบาล (Nursing Services) สาขาสถาปัตยกรรม (Architectural Services) สาขาการสำรวจ (Surveying Qualifications) สาขาแพทย์ (Medical Practitioners) สาขาทันตแพทย์ (Dental Practitioners) และสาขาบัญชี (Accountancy Services) นับว่าเป็นโอกาสสำคัญที่ ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชนไทยให้ก้าวทันโลกได้อย่างภาคภูมิ

ส่วนที่ 2 หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และตลาดแรงงานไทยในเอเชีย

2.2 หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและตลาดแรงงานไทยในเอเชีย

2.2.1 หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อให้การวิจัยการศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสมบูรณ์มากที่สุดนั้น ผู้วิจัยพบว่าหนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและตลาดแรงงานไทยในเอเชีย ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษารายงานการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) (2533 : หน้า 468) สรุปได้ว่าหลักสูตรอาชีวศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียน/นักศึกษาเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางเพื่อออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกงานฝีมือที่ใช้เทคโนโลยี โดยปฏิบัติงานเกิดทักษะ คุณธรรม และสติปัญญา สามารถจัดการเชิงธุรกิจ เชิงอุตสาหกรรม และเชิงเทคโนโลยี ที่นำไปประกอบอาชีพได้อย่างจริงจัง ทั้งยังเป็นหลักสูตรที่มุ่งให้การอาชีวศึกษาคบวงจร นำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ตามความหลากหลายของเนื้อหาวิชาชีพ ตามระยะเวลาฝึก ตามวุฒิภาวะ และตามสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกันและให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงานและพัฒนางานได้เสมอ

วิชาต่างๆ ที่อยู่ในหมวดวิชาพื้นฐาน เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคม พลานามัย เป็นต้น เป็นพื้นฐานของคนที่จะใช้ชีวิตในสังคมที่จะต้องเรียนรู้ เป็นความรู้ประกอบกับความรู้ด้านวิชาชีพที่จะทำให้คนเรารู้จักวิธีการสื่อสารติดต่อ การคิดเป็น ทำเป็น หาเหตุผลแก้ปัญหา รู้จักรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง รู้จักบุคคลและการปฏิบัติตนในสังคม แม้ไม่ใช่ผลทางตรงที่จะนำไปสู่การฝึกทักษะหรือการประกอบอาชีพโดยตรง แต่ก็ทำให้คนเราอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ปัญหาที่พบคือนักเรียนสอบตกวิชาพื้นฐานกันมากโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชานั้นๆ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นในเรื่องการออกไปประกอบอาชีพจึงจะไม่สัมฤทธิ์ผล ถ้ามีการปรับวิชาพื้นฐานบ้างอาจจะทำให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากขึ้น และจะทำให้การเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ

นอกจากนี้หลักสูตรอาชีวศึกษายังมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม และจริยธรรม มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเข้าใจ

ปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศและของโลกปัจจุบัน สำนึกในความเป็นไทย ดำรงความ มั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จากที่ได้กล่าวมานี้ทำให้เกิดโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2533 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ.2533) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาได้แก่ หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ หมวดวิชา เลือกลง ในส่วนของหมวดวิชาพาณิชยกรรมที่ผู้วิจัยรับผิดชอบนี้ประกอบด้วยสาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์และสาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

นอกจากนี้สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย TDRI (อ้างถึงในสุมาลี ปิตยานนท์ : 2545, น.98-99) ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาด้านการศึกษาสาขาอาชีพว่า การจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษามีความซ้ำซ้อน นักเรียนมีคะแนนต่ำตลอดมา สถาบันการศึกษาที่อยู่สังกัดเดียวกัน ไม่มีทิศทางการผลิตนักเรียนที่แน่นอน ทำให้การจัดสรรทรัพยากรที่จำกัดเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ ขอบประมาณไม่เอื้ออำนวยให้บริการสาขาอาชีพอย่างมีคุณภาพ การประกันคุณภาพในทุกระดับยังห้อยยาน อยู่มากในทางปฏิบัติ รวมทั้งขาดองค์รกรกลางที่เข้ามาดูแลและปฏิรูป ความซ้ำซ้อนของการผลิตบุคลากรสาย อาชีพทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว การฝึกอาชีพหรือพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อสนองการประกอบอาชีพ ในตลาดแรงงานตามสถานะเศรษฐกิจอย่างแท้จริงของประเทศไทยยังมีปัญหาที่สำคัญคือ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงกำไรมักจัดฝึกอาชีพอย่างไร้เป้าหมายว่าจะเน้นปริมาณหรือคุณภาพ

2.2.2 เอกสารด้านตลาดแรงงานไทยในเอเชีย

ศรัญญา บุนนาคและเสาวภา ชัยมุสิก (2528 : น.89,น.122) กล่าวถึงปัญหาแรงงานไทยที่เดินทางไป ทำงานในประเทศสิงคโปร์ว่ามีความรู้สึกรังเกียจกังวลก่อนเดินทางไปทำงานในสิงคโปร์ด้านกลัวลำบากด้าน ภาษาในการสื่อสาร เนื่องจากประเทศสิงคโปร์ประกอบด้วยชนหลายชาติหลายภาษาอย่างที่เรียกว่า “พหุ สังคม (Plural Society)” รัฐบาลสิงคโปร์จึงกำหนดให้ ภาษามลายู ภาษาจีน ภาษาทมิฬ และภาษาอังกฤษ เป็นภาษาทางการ (Official language) การสั่งงานหรือการดำรงชีวิตประจำวันตามปกติ ภาษาอังกฤษจึง เป็นสิ่งจำเป็น การคัดเลือกคนงานไปทำงานในประเทศสิงคโปร์ก็พิจารณาความสามารถทางภาษาอังกฤษ ของคนงานในการติดต่อสื่อสารทำงานเป็นคุณสมบัติประการหนึ่งด้วย

สุมาลี ปิตยานนท์ กล่าวถึงสัดส่วนของกำลังแรงงานจำแนกตามระดับการศึกษา ในหนังสือ ตลาดแรงงานไทยกับนโยบาย (2545 : หน้า 124) สรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ร้อยละของกำลังแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา ปี พ.ศ. 2524-2542

ระดับการศึกษา	2524	2529	2531	2533	2538	2539	2540	2541	2542
ประถมและต่ำกว่า	88.0	85.1	83.9	83.0	77.9	76.7	75.0	70.8	69.4
มัธยมต้น	4.0	5.2	5.9	6.4	8.9	10.0	10.2	12.1	12.2
มัธยมปลาย	0.9	1.6	2.2	2.5	3.3	3.1	3.7	4.4	5.1
อาชีวศึกษา	1.5	2.3	2.7	2.8	2.8	2.8	2.9	3.2	3.0
เทคนิค	0.4	1.1	1.5	1.3	2.0	1.9	2.1	2.6	2.9
มหาวิทยาลัย	0.9	1.6	1.9	4.1	3.1	3.6	4.1	4.7	5.3
ฝึกหัดครู					1.9	1.8	1.9	2.1	2.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

จากตารางข้างต้นจะพบว่าแรงงานระดับอาชีวศึกษาในต่างแดนมีมากเป็นอันดับ 3 รองจากแรงงานระดับประถมและต่ำกว่า และระดับมัธยมต้นตามลำดับ

นอกจากนี้สุภางค์ จันทวานิช (2544 : น.viii) ยังกล่าวว่าการที่ประชากรไทยเดินทางไปทำงานต่างประเทศนั้นมีทั้งผลดีและผลเสีย ในด้านผลดีมีทั้งผลดีทางเศรษฐกิจและทางสังคม ผลดีทางเศรษฐกิจรัฐบาลสามารถแก้ปัญหาการว่างงานในประเทศได้ ดังจะเห็นได้จากตัวบ่งชี้ในงานวิจัยเรื่องตลาดแรงงานไทยในเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยในปลายทศวรรษที่ 90 : รายงานผลสังเคราะห์ (สุภางค์ จันทวานิช : 2544, น.iv-vi) ระบุว่าแรงงานที่ไปทำงานในสิงคโปร์และมาเลเซียส่วนหนึ่งไปทำงานเพราะหางานทำในประเทศไทยไม่ได้ นอกจากนี้การไปทำงานต่างประเทศเป็นโอกาสที่จะได้มีรายได้สูง มีเงินส่งกลับและเงินออมก้อนใหญ่ มีเงินใช้หนี้สินที่เกิดจากการกู้เพื่อจ่ายค่าบริการจัดหางาน และอาจมีเงินทุนประกอบอาชีพสุจริต ทำธุรกิจขนาดเล็กเป็นของตนเอง ครอบครัวของคนงานก็มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น มีทรัพย์สิน บ้าน ที่ดินเป็นของตนเอง ส่วนผลดีทางสังคมผลวิจัยพบว่าผู้ที่เคยไปทำงานต่างประเทศมักได้รับการยอมรับมากขึ้น มีบทบาทในกิจกรรมส่วนรวมของชุมชน เช่นเป็นกรรมการ อบต. เป็นกรรมการหมู่บ้าน กรรมการโรงเรียน เป็นต้น และแรงงานหญิงมีความมั่นใจในตัวเองและเป็นตัวของตัวเองสูงขึ้นหลังจากไปทำงานต่างประเทศ

ในด้านผลเสียก็เช่นกันมีทั้งผลเสียทางเศรษฐกิจและทางสังคม ผลเสียด้านเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ต้นทุนการได้งานในต่างประเทศสูงมาก ต้องทำงานนานถึง 8 เดือนถึง 1 ปี กว่าจะได้ทุนคืน ยิ่งถ้าถูกหลอกก็จะมีโอกาสได้ทุนคืนยากมาก นอกจากนี้แรงงานไทยมักไปทำงานเป็นแรงงานไร้ฝีมือจึงได้ค่าแรงต่ำและถูกกีดกันจากตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในสิงคโปร์และญี่ปุ่น ผลเสียทางอ้อมที่พบอีกลักษณะหนึ่งคือแรงงานที่มีคุณภาพดีมักออกไปหางานต่างประเทศเหลือแต่แรงงานคุณภาพรองในประเทศไทย ตลาดแรงงานในประเทศจึงมีคุณภาพต่ำกว่า ส่วนผลเสียด้านสังคมที่สำคัญคือค่าใช้จ่ายทางสังคมของการไปต่างประเทศได้แก่ การต้องจากครอบครัวไปเป็นเวลานานเกิดความเหงา คิดถึงบ้านในที่สุดอาจทำให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยก นอกจากนี้ยังมีผลเสียของการใช้ชีวิตด้วยคุณภาพในต่างแดนซึ่งเสี่ยงต่อภาวะสุขภาพเสื่อมโทรม ในงานวิจัยดังกล่าวยังเสนอความเห็นว่าการที่ประเทศไทยควรสนับสนุนให้ผู้ที่มีความพร้อมด้านฝีมือและเป็นที่ต้องการของนายจ้างได้เดินทางไปทำงานโดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐบาลไทยอย่างดีที่สุด (สุภาภรณ์ จันทวานิช : 2544, น.viii)

สรุปได้ว่างานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดของผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.ว.ช.) คือขาดทักษะทางด้านวิชาชีพ ในขณะที่ผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ป.ว.ท.) คุณภาพที่ยังด้อย คือ ความรู้ภาษาต่างประเทศและความสามารถในการเขียนรายงาน นอกจากนี้ผู้ที่จบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ควรต้องมีการปรับปรุงความรู้ภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และความซื่อสัตย์ต่อสถานประกอบการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 สถิติที่ใช้ในการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาภาครัฐบาลและภาคเอกชน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน 37,195 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและรูปแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane, 1973:727-728)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้ที่ 0.05

$$n = \frac{37,195}{1 + 37,195 \times (0.05)^2} = 395.77$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395.77 คน ประมาณ 396 ตัวอย่าง

$$n = \frac{37,195}{1 + 37,195 \times (0.05)^2} = 395.77$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395.77 คน ประมาณ 396 ตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 396 แห่ง ปรากฏว่ามีแบบสอบถามติดกลับเนื่องจากโรงเรียนย้ายที่อยู่ใหม่หรือปิดสถาบันไปแล้วหรือไม่ตอบกลับจำนวน 152 แห่ง ดังนั้นเมื่อครบกำหนดการเก็บแบบสอบถามได้รับทั้งสิ้น 244 แห่ง คิดเป็นอัตราผลตอบแทนร้อยละ 61.62

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่สร้างขึ้นใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสอบถามนี้มีลักษณะของคำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด คำถามปลายปิดเป็นคำถามที่มีคำตอบให้เลือก และคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอันจะทำให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา แบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นคำถามปลายปิด แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยนี้จะแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถาบันอาชีวศึกษา และ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากนั้นดำเนินการหาระดับของการวัดและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

3.2.1 ระดับของการวัด

แบบสอบถามที่ใช้ในส่วนของการวัดความสำคัญในการวิจัย เรื่อง การศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้คะแนนคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของไลเคิร์ต (Likert's Scale) ที่ตรงกับความรู้สึกกับความเป็นจริงมากที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยที่ใช้ในการคำนวณดังนี้ (สุดา สุวรรณภิรมย์ และวิจิต อุ๋อัน ,2548:181)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{3-1}{0.66} \end{aligned}$$

จากการคำนวณได้ช่วงคะแนนเฉลี่ยแต่ละช่วงมีขนาดเท่ากับ 0.66 ดังนั้น จึงให้ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ค่าคะแนน</u>
มาก	2.34 – 3
น้อย	1.67 - 2.33
ไม่พร้อม/ไม่เปิด	1.00 – 1.66

3.2.2 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยไปทดสอบหาความเที่ยงตรงและหาความเชื่อมั่นตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนออาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบ
2. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำแบบสอบถามฉบับที่แก้ไข ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยจำนวน 400 ชุด
3. นำแบบสอบถามที่ได้มาจัดพิมพ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยตรง โดยใช้แบบสอบถาม(Questionnaires) จากเอกสารที่สร้างขึ้น เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบจะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัยมากยิ่งขึ้น

3.3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้ารายละเอียดของเนื้อหา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลอ้างอิงต่างๆ เพื่อกำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ตามประเด็นของวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

3.3.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่สร้างขึ้นไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยจำนวน 396 แห่ง

3.3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์

3.4 สถิติที่ใช้ในการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่

3.4.1.1 ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้ในการพรรณนาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้ในการพรรณนาข้อมูล

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยการศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 244 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 4.2 วิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของไทยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการพัฒนากำลังคน เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถาบันอาชีวศึกษา

ตอนที่ 4.3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 244 ชุดในงานวิจัยนี้ จำแนกตามสถานภาพของสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาที่สังกัดรัฐบาล และที่สังกัดเอกชน โดยแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ได้แก่

- 1 ระยะเวลาในการก่อตั้งสถาบันอาชีวศึกษา
- 2 จำนวนนักเรียน / นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2552-2553 และที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554
- 3 จำนวนร้อยละของประเภทวิชาที่นักเรียน / นักศึกษาของแต่ละสถาบันเลือกเรียนมากที่สุด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552-2554
- 4 จำนวนร้อยละของประเภทวิชาที่นักเรียน / นักศึกษาของแต่ละสถาบันเลือกเรียนรองลงมา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552-2554

ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.1.1 ระยะเวลาในการก่อตั้งสถาบันอาชีวศึกษา

สถาบันอาชีวศึกษาทั้งที่สังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชนเรียงลำดับตามระยะเวลาในการก่อตั้งจากนานมากที่สุดถึงนานน้อยที่สุดปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 ลำดับระยะเวลาในการก่อตั้งสถาบันอาชีวศึกษา

ระยะเวลา/ปี	จำนวน/แห่ง	ร้อยละ
มากกว่า 60 ปี	31	12.7
ระหว่าง 56-60 ปี	5	2.0
ระหว่าง 51-55 ปี	5	2.0
ระหว่าง 46-50 ปี	6	2.5
ระหว่าง 41-45 ปี	10	4.1
ระหว่าง 36-40 ปี	17	7.0
ระหว่าง 31-35 ปี	24	9.8
ระหว่าง 26-30 ปี	36	14.8
ระหว่าง 21-25 ปี	3	1.2
ระหว่าง 16-20 ปี	21	8.6
ระหว่าง 11-15 ปี	60	24.6
ระหว่าง 6-10 ปี	21	8.6
น้อยกว่า 6 ปี	5	2.0
รวม	244	100

จากตารางที่ 1 ข้างต้นสามารถลำดับจำนวนของสถาบันอาชีวศึกษาตามระยะเวลาในการก่อตั้ง ดังนี้

ตารางที่ 3 ลำดับจำนวนของสถาบันอาชีวศึกษาตามระยะเวลาในการก่อตั้งสถาบันอาชีวศึกษา

ระยะเวลา/ปี	จำนวน/แห่ง	ร้อยละ
ระหว่าง 11-15 ปี	60	24.6
ระหว่าง 26-30 ปี	36	14.8
มากกว่า 60 ปี	31	12.7
ระหว่าง 31-35 ปี	24	9.8
ระหว่าง 16-20 ปี	21	8.6
ระหว่าง 6-10 ปี	21	8.6
ระหว่าง 36-40 ปี	17	7.0
ระหว่าง 41-45 ปี	10	4.1
ระหว่าง 46-50 ปี	6	2.5
ระหว่าง 51-55 ปี	5	2.0
ระหว่าง 56-60 ปี	5	2.0
น้อยกว่า 6 ปี	5	2.0
ระหว่าง 21-25 ปี	3	1.2
รวม	244	100

จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ข้างต้นพบว่าสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชนจำนวน 244 แห่งในงานวิจัยนี้มีที่เปิดดำเนินการสอนช่วงเวลา 11-15 ปี จำนวนมากที่สุดคือ 60 แห่งคิดเป็นร้อยละ 24.6 สถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดดำเนินการสอนอันดับรองลงมาคือ สถาบันที่เปิดดำเนินการสอนช่วงเวลา 26-30 ปี จำนวน 36 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.8 ส่วนสถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดดำเนินการเรียนการสอนมานานที่สุดคือ 60 ปี มีจำนวน 31 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.7 สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชนที่เปิดดำเนินการเรียนการสอนในช่วงระหว่าง 21-25 ปี มีน้อยที่สุด คือจำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.2 จึงเป็นที่น่าสังเกตดังนี้

นับแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันคือปี พ.ศ.2554 สถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาเปิดดำเนินการเรียนการสอนมากที่สุดจำนวนถึง 60 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.6

สถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาที่เปิดดำเนินการเรียนการสอนมานานที่สุดระหว่าง 50-60 ปี คือช่วงระหว่าง ปี พ.ศ. 2495-2554 คงมีอยู่เพียง 10 แห่ง แบ่งเป็นระหว่าง 51-55 ปี จำนวน 5 แห่ง ระหว่าง 56-60 ปี จำนวน 5 แห่ง ซึ่งมีอยู่จำนวนเท่ากับสถาบันอาชีวศึกษาที่เพิ่งเปิดดำเนินการมาน้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 2 เท่ากัน อย่างไรก็ตามสถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดดำเนินการเรียนการสอนมานานที่สุดคือมากกว่า 60 ปี นับแต่ประมาณปี พ.ศ. 2494 จนถึงปีปัจจุบัน คือ พ.ศ.2554 ยังมีอยู่ถึง 31 แห่ง สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนไทยยังนิยมศึกษาสายอาชีวศึกษามากอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้รับการยอมรับในสังคมไทย เช่น สถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดดำเนินการเรียนการสอนมานานที่สุดคือมากกว่า 60 ปี เป็นต้น

4.1.2 จำนวนนักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552-2553 และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552-2554

จำนวนนักเรียนปี 52 ที่สำเร็จการศึกษา		จำนวนนักเรียนปี 53 ที่สำเร็จการศึกษา		จำนวนนักเรียนปี 54 ที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	
x	s.d	x	s.d	x	s.d
530	512	535	534	601	651

รายการ	รวม/แห่ง	น้อย	มาก	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน
จำนวนนักเรียนปี 54 ที่คาดว่าจะสำเร็จ	244	6.00	4,000	601	651
จำนวนนักเรียนปี 53 ที่สำเร็จการศึกษา	244	6.00	3,067	535	534
จำนวนนักเรียนปี 52 ที่สำเร็จการศึกษา	244	6.00	2,823	530	512

ตารางข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ข้างต้นพบว่าจำนวนนักเรียนที่คาดว่าจะสำเร็จในปี 2554 มีจำนวน 4,000 คน จำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในปี 2553 มีจำนวน 3,067 คน จำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในปี 2552 มีจำนวน 2,823 คน จะเห็นว่า นักศึกษา/นักเรียน มีแนวโน้มสำเร็จการศึกษามากขึ้นโดยเฉลี่ยปีการศึกษาละ ประมาณ 589 คน

4.1.3 สาขาวิชา ที่นักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาเลือกเรียนในปีการศึกษา 2552-2554

ตารางที่ 5 แสดงสาขาวิชา ที่นักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาเลือกเรียนในปีการศึกษา 2552-2554

สาขาวิชา	2552		2553		2554	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พาณิชยการ	158	64.8	166	68	166	67
อุตสาหกรรม	80	32.8	74	30.32	73	30
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2	.8	2	.8	3	12
เทคโนโลยีสารสนเทศ	2	.8	1	.4	1	.4
ศิลปกรรม	1	.4	1	.4	1	.4
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	1	.4	-	-	-	-
รวม	244	100	244	99.92	244	100.8

ตารางแสดงผลการเลือกสาขาวิชาเรียนจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุดใน 3 ปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2554 ปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2552 พบว่านักเรียน/นักศึกษาทุกสถาบันอาชีวศึกษาเลือกเรียนสาขาวิชาพาณิชยการมากที่สุด และเลือกเรียนสาขาวิชาอุตสาหกรรมรองลงมา ส่วนสาขาวิชาอื่นๆ ที่เลือกเรียนมีหลากหลาย แต่จำนวนที่เลือกเรียนไม่มากนักดังปรากฏในตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสาขาวิชาพาณิชยการและสาขาวิชาอุตสาหกรรมเป็นสาขาวิชาที่ได้รับความนิยมมากที่สุดและรองลงมาซึ่งสะท้อนว่าน่าจะเป็นสาขาวิชาที่มีงานรองรับมากที่สุดและรองลงมา

ตอนที่ 4.2 วิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4.2.1 การวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนปรากฏผลตามตารางดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงการเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาล

รายการ	พร้อม/แห่ง		ไม่พร้อม	รวม	ix
	มาก	น้อย			
หลักสูตร ปวช.					
1.อุปกรณ์ครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียน	65	49	0	114	1.43
2.อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	58	56	0	114	1.49
3.ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน	59	53	2	114	1.5
หลักสูตร ปวส.					
1.อุปกรณ์ครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียน	57	55	2	114	1.52
2.อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	50	62	2	114	1.58
3.ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน	45	65	4	114	1.64
ความพร้อมของนักเรียนอาชีวศึกษาที่สถาบันอาชีวศึกษาผลิตอยู่ในระดับ					
1.การเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงาน	34	71	9	114	1.78
2.การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมอาเซียน	35	71	8	114	1.76
3.การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง	7	96	11	114	2.04
4.การค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต	80	33	1	114	1.31
ความพร้อมของครู/อาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด					
1.ด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	16	91	7	114	1.92
2.ด้านการใช้ไอซีที	88	26	-	114	1.23
3.ด้านการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์ ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มอาเซียน	24	74	16	114	1.93
ความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ตให้แก่ นักเรียน/นักศึกษาที่กว้างขวางยิ่งขึ้น	35	63	16	114	1.83
ความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา	27	74	13	114	1.88
ความพร้อมด้านการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่จะ สนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนผลิตนักเรียน เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มอาเซียน	53	55	6	114	1.59
ความพร้อมด้านการกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่จะ สนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนผลิตนักเรียน เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มอาเซียน	48	61	5	114	1.62
ความพร้อมเพื่อพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต ให้เป็นห้องเรียน อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายใน สถาบันอาชีวศึกษา	33	70	11	114	1.81
ความพร้อมการยกระดับจากการผลิตนักเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านใด ด้านหนึ่งอย่างจริงจังของสถาบันอาชีวศึกษา	31	75	8	114	1.80
รวม	845	1200	121	114	1.67

จากตารางข้างต้นมีข้อน่าสังเกตเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือ จำนวนสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีความพร้อมมากกว่าด้านมีความพร้อมน้อยเพียง 2 ด้าน ส่วนด้านที่มีความพร้อมน้อยมีจำนวนมากกว่าด้านที่มีความพร้อมมากถึง 9 ด้านและด้านที่มีความไม่พร้อมมี ดังนี้

ด้านที่สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลจำนวน 114 แห่ง มีความพร้อมมากมีเพียง 2 ด้าน ได้แก่

1. ความพร้อมด้านการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต	จำนวน 80	แห่ง
2. ความพร้อมด้านการใช้ไอซีที	จำนวน 88	แห่ง

ส่วนด้านที่สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีความพร้อมน้อยมีถึง 11 ด้าน ได้แก่

1. การเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงาน	จำนวน 71	แห่ง
2.การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมอาเซียน	จำนวน 71	แห่ง
3.การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง	จำนวน 96	แห่ง
4.ด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	จำนวน 91	แห่ง
5.ด้านการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์ ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มอาเซียน	จำนวน 74	แห่ง
6.การขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ตให้แก่นักศึกษา	จำนวน 63	แห่ง
7.ด้านการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา	จำนวน 74	แห่ง
8.ด้านการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการอาชีวศึกษา	จำนวน 55	แห่ง
9.ด้านการกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการอาชีวศึกษา	จำนวน 61	แห่ง

10.ด้านการพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต ให้เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

จำนวน 70 แห่ง

11. ด้านการยกระดับการผลิตนักเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านใดด้านหนึ่งอย่างจริงจัง จำนวน 75 แห่ง

อย่างไรก็ตามด้านที่สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีความพร้อมน้อยทั้ง 11 ด้าน ข้างต้นก็มีสถาบันอาชีวศึกษาบางแห่งตอบแบบสอบถามว่ายังไม่พร้อมเช่นกัน ตัวเลขที่น่าสนใจที่สุดคือความพร้อมของครู/อาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลด้านการใช้ไอซีทีที่ไม่ปรากฏคำตอบว่าไม่พร้อมเลย

ตารางที่ 7 แสดงการเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชน

รายการ	พร้อม/แห่ง		ไม่พร้อม	รวม	ห้
	มาก	น้อย			
หลักสูตร ปวช.					
1.อุปกรณ์ครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียน	97	32	1	130	1.26
2.อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	91	38	1	130	1.31
3.ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน	89	39	2	130	1.33
หลักสูตร ปวส.					
1.อุปกรณ์ครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียน	97	32	1	130	1.42
2.อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	90	38	2	130	1.32
3.ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน	87	41	2	130	1.35
ความพร้อมของนักเรียนอาชีวศึกษาที่สถาบันอาชีวศึกษาผลิตอยู่ในระดับ					
1.การเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงาน	41	78	11	130	1.77
2.การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมอาเซียน	39	80	11	130	1.78
3.การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง	25	102	3	130	1.83
4.การค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต	106	23	1	130	1.19
ความพร้อมของครู/อาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด					
1.ด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	35	93	2	130	1.75
2.ด้านการใช้ไอซีที	107	23	-	130	1.77
3.ด้านการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์ ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มอาเซียน	23	79	28	130	2.04
ความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ตให้แก่ นักเรียน/นักศึกษาที่กว้างขวางยิ่งขึ้น	52	65	13	130	1.70
ความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา	45	69	16	130	1.78
ความพร้อมด้านการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่จะ สนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนผลิตนักเรียน เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มอาเซียน	44	74	12	130	1.75
ความพร้อมด้านการกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่จะ สนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนผลิตนักเรียน เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มอาเซียน	40	78	12	130	1.78
ความพร้อมเพื่อพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต ให้เป็นห้องเรียน อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายใน สถาบันอาชีวศึกษา	53	65	12	130	1.68
ความพร้อมการยกระดับจากการผลิตนักเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านใด ด้านหนึ่งอย่างจริงจังของสถาบันอาชีวศึกษา	48	75	7	130	1.68
รวม	1108	984	118	130	1.60

จากตารางข้างต้นมีข้อน่าสังเกตเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือ จำนวนสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนมีด้านความพร้อมมากเพียง 2 ด้าน ส่วนด้านที่มีความพร้อมน้อยมีถึง 11 ด้านและด้านไม่พร้อม ดังนี้

ด้านที่สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนจำนวน 130 แห่ง มีความพร้อมมากมีเพียง 2 ด้าน ได้แก่

1.ความพร้อมด้านการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต	จำนวน 106	แห่ง
2.ความพร้อมด้านการใช้ไอซีที	จำนวน 107	แห่ง

ส่วนด้านที่สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีความพร้อมน้อยมีถึง 11 ด้าน ได้แก่

1.การเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงาน	จำนวน 78	แห่ง
2.การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมอาเซียน	จำนวน 80	แห่ง
3.การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง	จำนวน 102	แห่ง
4.ด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	จำนวน 93	แห่ง
5.ด้านการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์ ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มอาเซียน	จำนวน 79	แห่ง
6.การขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ตให้นักศึกษา	จำนวน 65	แห่ง
7.ด้านการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา	จำนวน 69	แห่ง
8.ด้านการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการอาชีวศึกษา	จำนวน 74	แห่ง
9.ด้านการกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการอาชีวศึกษา	จำนวน 78	แห่ง
10.ด้านการพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคตให้เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย	จำนวน 65	แห่ง

11. ด้านการยกระดับการผลิตนักเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านใดด้านหนึ่งอย่างจริงจัง	จำนวน 75	แห่ง

อย่างไรก็ตามด้านที่สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนมีความพร้อมน้อยทั้ง 11 ด้าน ข้างต้นก็มีสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนบางแห่งตอบแบบสอบถามว่ายังไม่พร้อมเช่นกันตัวเลขที่น่าสนใจที่สุดคือความพร้อมของครู/อาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนด้านการใช้ไอซีทีที่ไม่ปรากฏคำตอบว่าไม่พร้อมเลย

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถแยกให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยของความแตกต่างด้านความพร้อมในการรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนระหว่างสถาบันการศึกษาสังกัดรัฐบาลกับสถาบันการศึกษาสังกัดเอกชน ดังนี้

1. ความพร้อมในการรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถาบันการศึกษาของรัฐบาลมากกว่าสถาบันการศึกษาของเอกชน มีดังนี้

สังกัดรัฐบาล : สังกัดเอกชน

1) อุปกรณ์ครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียน	1.43 : 1.26
2) อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	1.49 : 1.31
3) ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน	1.50 : 1.33
4) อุปกรณ์ครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียน	1.52 : 1.42
5) อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน	1.58 : 1.32
6) ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน	1.64 : 1.35
7) การเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงาน	1.78 : 1.77
8) การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง	2.04 : 1.83
9) การค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต	1.31 : 1.19
10) การสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	1.92 : 1.75
11) การขยายหลักสูตรอาเซียนศึกษาในอินเทอร์เน็ตให้นักเรียน /นักศึกษาที่กว้างขวางยิ่งขึ้น	1.83 : 1.70
12) การขยายหลักสูตรอาเซียนศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา	1.88 : 1.78
13) พัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต ให้เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถ เชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายในสถาบันอาชีวศึกษา	1.80 : 1.68
14) การผลิตนักเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านใดด้านหนึ่งอย่างจริงจังของ สถาบันอาชีวศึกษา	1.80 : 1.68

2.ความพร้อมในการรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถาบันการศึกษาของเอกชนมากกว่าสถาบันการศึกษาของรัฐบาล มีดังนี้

1) การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมอาเซียน	1.78 : 1.76
2) การใช้ไอซีที	1.77 : 1.23
3) การแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์ ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มอาเซียน	2.04 : 1.93
4) การกำหนดนโยบายของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนผลิตนักเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มอาเซียน	1.75 : 1.59
5) การกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้งสังกัดรัฐและสังกัดเอกชนผลิตนักเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มอาเซียน	1.78 : 1.62
รวมค่าเฉลี่ยทั้งของสถาบันการศึกษารัฐบาลกับสถาบันการศึกษาเอกชน	1.67 : 1.60

4.3 ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งจากสถาบันภาครัฐและภาคเอกชนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด จำแนกประเภทได้เป็นด้านหลักสูตร ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านบุคลากร ดังนี้

4.3.1 ด้านหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่างจากสถาบันอาชีวศึกษาทั่วประเทศแสดงความเห็นด้านหลักสูตรอย่างหลากหลายได้แก่

1) ส่วนที่ควรปรับปรุง ได้แก่

- หลักสูตรอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพออกสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้
- หลักสูตรแยกวิชาทฤษฎีและวิชาภาคปฏิบัติ และบูรณรวมรายวิชาที่ซ้ำซ้อน
- วิชาโครงการที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของนักศึกษา
- ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ควรปรับหลักสูตรให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกัน

2) ส่วนที่ควรจัดทำ ได้แก่

มั่นใจ

- ผลงานนวัตกรรมอาชีวศึกษาที่สามารถแสดงในระดับชาติและระดับนานาชาติ
- หลักสูตรอาชีวศึกษาที่สามารถยกระดับสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่าง
- หลักสูตรที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในเขตภูมิภาคอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับแรงงานฝีมือของไทยในอนาคตอันใกล้
- ทางสำนักงานอาชีวศึกษา ควรมีนโยบายและหลักสูตรที่ชัดเจนในการรับมือ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
- หน่วยงานต้นสังกัดควรสร้างความเข้าใจ ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร
- หลักสูตร “อาเซียนศึกษา” ให้กับสถานศึกษาทุกระดับเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

3) ส่วนที่ไม่ควรจัดทำ

- กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีผลกระทบกับเวลาสอนของครูหรือเวลาเรียน
- วิชา ใครงานยังไม่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของนักศึกษา

4.3.2 ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างจากสถาบันอาชีวศึกษาทั่วประเทศแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน อย่างหลากหลาย จำแนกเป็นด้านครุภัณฑ์ ด้านอุปกรณ์ สื่อ โสต ด้านห้องเรียน-ห้องปฏิบัติการ ได้แก่

1) ด้านครุภัณฑ์

กลุ่มตัวอย่างได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านครุภัณฑ์ ดังนี้

- อุปกรณ์ครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ บางรายวิชาไม่มีเลย
- รัฐควรสนับสนุนด้านเครื่องมือ อุปกรณ์
- ครุภัณฑ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและจำนวนเพียงพอเหมาะกับบริบท
- การปรับปรุงหรือเพิ่มครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียนทางอาชีวศึกษาอย่างมีมาตรฐาน
- ทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้

สถานศึกษาพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

2) ด้านอุปกรณ์ สื่อโสต กลุ่มตัวอย่างได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์ สื่อโสต ดังนี้

- พัฒนาอุปกรณ์ สื่อโสตให้มีประสิทธิภาพ
- สถาบันอาชีวศึกษาระดับใหญ่ควรช่วยด้านวัสดุอุปกรณ์สถาบันอาชีวศึกษาระดับ

เล็ก

3) ด้านห้องเรียน-ห้องปฏิบัติการ

- ห้องเรียน-ห้องปฏิบัติการควรได้รับงบประมาณพัฒนาให้ทันสมัย

4.3.3 ด้านบุคลากร

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นด้านบุคลากรอย่างหลากหลาย ดังนี้

1) ด้านจำนวนบุคลากรและอัตราค่าจ้าง

- บุคลากรไม่เพียงพอ
- ควรพัฒนาบุคลากรสนับสนุนทุนทั้งครูและนักเรียนให้มากขึ้น
- สถานศึกษายังขาดความพร้อมด้านบุคลากร ควรจัดอัตราค่าจ้างข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษา ปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นครูอัตราจ้าง ทำให้การเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ

2) ด้านความรู้ภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น

ก. ด้านครู-อาจารย์

- ปัญหาด้านบุคลากร ในด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ
- ครูที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษมีน้อย
- พัฒนาเครือข่ายในการยกระดับความเป็นมืออาชีพของครูอาชีวศึกษา

- การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของอาชีวศึกษาต้องเริ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านภาษา

- การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ควรยกระดับครูผู้สอน

ข. ด้านนักเรียน นักศึกษา

- จัดการทดสอบความรู้ด้านภาษาอังกฤษให้ได้มาตรฐาน เขียนได้ อ่านได้ พูดได้

- พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ นักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษาค่อนข้างอ่อน ต้องการให้รัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรด้านภาษา

- ด้านภาษาเป็นข้อบกพร่องในการศึกษา นักศึกษามีความรู้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ในเกณฑ์ไม่เป็นที่พึงพอใจ เพราะพื้นฐานความรู้ไม่ดี

- ผู้เรียนทางด้านสายอาชีพส่วนใหญ่มีข้อด้อยเรื่องทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้นการจะแนะนำสถาบันอาชีวศึกษาด้านพาณิชยกรรมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำเป็นอย่างยิ่งในการให้ความสำคัญการเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียน โดยสามารถอ่าน เขียน พูด สื่อสารกับบุคคลในอาเซียนและภูมิภาคอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ด้านความรู้เทคโนโลยี

- ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการด้านเทคโนโลยี

4) ด้านความมั่นคงในสายงาน

- การผลิตนักเรียน-นักศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพต้องอาศัยผู้สอนที่มีความพร้อม ดังนั้นต้องให้บุคลากรทางการศึกษามีความพร้อมในการสร้างแรงงานที่มีคุณภาพ โดยให้ความมั่นคงแก่บุคลากรผู้สอนก่อนเป็นอันดับแรก

- การดำเนินงานเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงมีโอกาเป็นไปได้น้อย ถ้าสภาพยังเป็นอย่างทุกวันนี้ โดยเฉพาะเรื่องบุคลากรทางการศึกษาที่ยังเป็นครูจ้างสอน ความมั่นคงทางอาชีพยังไม่มี (ครูไม่มีอัตราที่จะบรรจุแต่งตั้ง)

5) ด้านความรู้เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- ครูยังขาดความสนใจเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ควรจัดประชุมให้ทุกส่วนได้
มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง

- หน่วยงานควรพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมบนพื้นฐานของการวิจัย
- หน่วยงานควรพัฒนาอุปกรณ์การฝึกอบรมและสื่อบนพื้นฐานของการวิจัย
- หน่วยงานควรจัดการฝึกอบรมอย่างมีคุณภาพสำหรับครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
- หน่วยงานควรเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ครู อาจารย์ ก่อนจะได้นำไปพัฒนา
นักเรียน นักศึกษาได้

- หน่วยงานควรจัดการฝึกอบรมบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อถ่ายทอดสู่นักเรียน
นักศึกษา ตลอดจนการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์รอบบริเวณโรงเรียน

- บุคลากรยังไม่ทราบหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ไม่ทราบถึงคุณสมบัติ ทักษะ ของ
นักศึกษาที่อาเซียนต้องการ

- หน่วยงานควรจัดอบรมเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจในบทบาทและ
หน้าที่สำหรับสถานศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

7) ด้านผู้บริหาร แบ่งเป็น

ก. ผู้บริหารโรงเรียน

- ผู้บริหารสถานศึกษายังขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา มักมุ่งเน้น
การใช้จ่ายงบประมาณไปในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ ไม่พัฒนาด้าน
เทคโนโลยีให้ทันสมัย เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาสู่มาตรฐานอาเซียน

- ผู้บริหารควรรหาข้อสรุปจากการประชุมสู่การปฏิบัติอย่างเข้มแข็งในรูปของนโยบายและการจัดสรรงบประมาณและให้มีการติดตามความพร้อมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

- ในระบบประเภทอาชีวศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะต้นสังกัดของอาชีวศึกษาเอกชนไม่มีความพร้อมและขาดการนิเทศอย่างมากที่สุด

ข. ผู้บริหารประเทศ

- ผู้บริหารประเทศควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันของทุกหน่วยงาน

- ผู้บริหารประเทศควรกำหนดกรอบในการพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจนขึ้น

- ผู้บริหารประเทศต้องเตรียมพร้อมและให้การสนับสนุนสถาบันอาชีวศึกษาให้มากกว่านี้

- ผู้บริหารประเทศควรมีการจัดตั้งเครือข่ายหรือจัดตั้งคณะทำงานด้านอาเซียนในระดับอาชีวศึกษาจังหวัด

- ผู้บริหารประเทศควรวางแผนในระยะยาว เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ทัน ปี 2558 และสถานศึกษาเอกชนที่มีความพร้อมควรเปิดโอกาสให้สามารถเป็นโรงเรียนนำร่อง

- ผู้บริหารประเทศและสถานศึกษายังต้องเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะในด้านนโยบายที่ชัดเจน หลักสูตรที่ต้นสังกัด ปรับปรุงให้สอดคล้องกับการรองรับประชาคมอาเซียน

- ความพร้อมในการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษายังไม่ผ่านการเห็นชอบจากผู้บริหารประเทศระดับสูง ทำให้สถานศึกษาที่เตรียมการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีด้านต่างๆ สู่อาเซียนชะลอตัว

- ผู้บริหารประเทศควรกระจายอำนาจการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเป็นเขตพื้นที่ (area based) เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น เป็นการตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็ว

- การขยายการศึกษาด้านอาชีวศึกษาถือเป็นประโยชน์ เพราะเป็นการขยายโอกาสต่างจังหวัดในระบบอาชีวศึกษาให้เป็นองค์กรที่ผลิตนักศึกษาเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างแท้จริง
 - ต้องการให้ผู้บริหารประเทศควบคุมการดำเนินการของโรงเรียนอาชีวศึกษา
- เอกชนอย่างชัดเจน เข้มงวด

4.3.4 ด้านงบประมาณ

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นด้านบุคลากรอย่างหลากหลายแบ่งได้เป็นด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) งบประมาณพัฒนาด้านการเรียนการสอน
 - หน่วยงานควรจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีให้ทั่วถึงแก่สถานศึกษา
 - หน่วยงานต้นสังกัดต้องสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ระบบการบริหารจัดการในโรงเรียน ส่วนใหญ่การดูแลจัดสรรงบประมาณไม่ทั่วถึง ขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัย
 - ผู้บริหารประเทศควรจัดสรรงบประมาณด้านครุภัณฑ์ สื่อ อุปกรณ์ สนับสนุนการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างจริงจังให้ทันสมัยทัดเทียมกับประเทศที่เจริญแล้ว เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย เป็นต้น
 - การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางให้แกสถานศึกษาน้อยไม่เพียงพอต่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย
 - ผู้บริหารประเทศควรสนับสนุนงบประมาณทั้งในระดับประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาขั้นต้นและระดับประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาชั้นสูง เป็นรายบุคคล จำนวนคนละ 3,000 -5,000 บาท เพื่อเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในสถาบันการสอนภาษาอังกฤษ เช่น ลอนดอนเ้าส์

บริติช เคานซิล หรือ สถาบันเอยูเอ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ก่อนสำเร็จการศึกษา อันเป็นการรองรับการเข้าสู่การเปิดในด้านต่างๆ ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- ในกรณีที่งบประมาณของรัฐบาลไม่เพียงพอ ควรจัดสรรให้ผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษา เช่น ประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาชั้นปีที่ 3 และ ประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาชั้นสูง ปีที่ 2 เป็นอันดับแรก หรือใช้งบประมาณค่าหนังสือเรียนที่เหลือของแต่ละสถานศึกษา โดยไม่ต้องให้สถานศึกษานำส่งคืน

- ภาครัฐควรให้การสนับสนุนงบประมาณในเรื่องสื่อการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนมากขึ้น หรือกับโรงเรียนเอกชนด้วยเพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้พร้อมในสมาคมอาเซียนในอนาคต

- รัฐบาลควรเร่งเสริมจัดสรรงบประมาณสร้างชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษ เช่น จัดให้มีป้ายสถานที่ราชการ เมนูอาหาร ร้านค้า แหล่งท่องเที่ยวเป็นภาษาอังกฤษ

- รัฐบาลควรส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาได้มีความพร้อมเข้ารับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยให้งบประมาณแก่สถานศึกษา

2) งบประมาณพัฒนาด้านบุคลากร

- หน่วยงานควรให้มีการสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรมครูผู้สอน อาทิ การเข้าฝึกอบรมภาษาอังกฤษ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน

- ความพร้อมในด้านบุคลากรจะต้องมีการอบรมในด้านภาษาอังกฤษและเพื่อที่จะได้มาอบรมให้กับนักเรียน ซึ่งรัฐควรที่จะสนับสนุนในเรื่องงบประมาณให้มาก

3) งบประมาณพัฒนาด้านกายภาพ

- หน่วยงานควรจัดงบประมาณสนับสนุนการสร้างรั้วรอบ

จากความคิดเห็นข้างต้นสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับการเรียนการสอนโดยตรงเห็นตรงกันว่าปัจจัยสำคัญในการเตรียมความพร้อมพร้อมก้าวไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างภาคภูมิ มีศักยภาพ ต้องได้รับการแก้ปัญหาด้านต่างๆประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้าน

บุคลากร ด้านความรู้เทคโนโลยี ด้านความมั่นคงในสายงาน ด้านความรู้เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านความพร้อมของบุคลากร ครู-อาจารย์.และด้านงบประมาณ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชยกรรมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของไทยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการพัฒนากำลังคน (2) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแผนกลยุทธ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยกำหนดสมมติฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาด้านการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจในภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาศักยภาพของการเรียนรู้หรือการพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมทั้งหลักสูตรและสาขาการเรียนรู้ กำลังบุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเรียนรู้ เช่น ตำรา เอกสารทางวิชาการ บริการห้องสมุดและเครื่องมือสารสนเทศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ อาจารย์ของสถาบันอาชีวศึกษาด้านพาณิชยกรรมทั้งสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนสามารถเก็บข้อมูลได้จำนวน 244 ชุด แบ่งเป็นสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลจำนวน 114 ชุด และสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนจำนวน 130 ชุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างทั้งสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชน สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

5.1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาของไทยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการพัฒนากำลังคน

จากการสำรวจข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 ชุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดดำเนินการสอนช่วงเวลาระหว่าง 11-15 ปี มากที่สุดคือ 60 แห่ง ส่วนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงเวลาระหว่าง 21-25 ปี มีน้อยที่สุดคือ 3 แห่ง (ดูบทที่ 4 ตารางที่ 1.1 หน้า 26) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนไทยยังนิยมศึกษาสายอาชีวศึกษามากอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้รับการยอมรับในสังคมไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับจำนวนของนักเรียน/นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษามากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้

จากปีการศึกษา 2552-2554 มีผู้สำเร็จการศึกษาเฉลี่ยปีการศึกษาละประมาณ 589 คน และสาขาวิชาที่นักเรียน/นักศึกษาสนใจเลือกเรียนมากที่สุดคือ สาขาพาณิชยการ ประมาณร้อยละ 68 สาขาวิชาที่นิยมเลือกเรียนรองลงมา คือ สาขาอุตสาหกรรม ประมาณร้อยละ 32.8 (ดูบทที่ 4 ตารางที่ 2 หน้า 28) สะท้อนว่าน่าจะเนื่องจากเป็นสาขาวิชาที่มีงานรองรับมากที่สุดและรองลงมา

นอกจากนี้จากตารางการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาล(ดูบทที่ 4 ตารางที่ 4 หน้า 30) และสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชน (ดูบทที่ 4 ตารางที่ 5 หน้า 32) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนปรากฏผลวิเคราะห์ว่าตัวเลขที่แสดงความพร้อมมาก ความพร้อมน้อยและความไม่พร้อมแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ ความพร้อม และความไม่พร้อมด้านศักยภาพของบุคคล ได้แก่ นักเรียนและครู และความพร้อมความไม่พร้อมด้านนโยบาย

ความพร้อมและความไม่พร้อมที่น่าจะพัฒนาได้ในระยะเวลารวดเร็วคือความพร้อมและความไม่พร้อมด้านนโยบาย ส่วนความพร้อมและความไม่พร้อมที่น่าจะต้องใช้ระยะเวลานานในการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือความพร้อมและความไม่พร้อมด้านศักยภาพของบุคคล

ความพร้อม และความไม่พร้อมด้านศักยภาพของนักเรียนและครูด้านทักษะภาษาอังกฤษของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนอาจเปรียบเทียบได้ดังนี้

ความพร้อมด้านศักยภาพผู้เรียนและผู้สอนด้านทักษะภาษาอังกฤษ

1. ศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ ความพร้อมของนักเรียนอาชีวศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความพร้อมมากเพียง 7 แห่งพร้อมน้อย 96 แห่งไม่พร้อม 11 แห่งในขณะที่ความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักเรียนอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนคือมีความพร้อมมาก 25 แห่งพร้อมน้อย 102 แห่งไม่พร้อมเพียง 3 แห่ง

2. ศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ ความพร้อมของครู/อาจารย์สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความพร้อมมากเพียง 16 แห่งพร้อมน้อย 91 แห่งไม่พร้อม 7 แห่งในขณะที่ความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง เพื่อรองรับการเป็น

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของครู/อาจารย์อาชีวะสังกัดเอกชน มีความพร้อมมาก 35 แห่ง พร้อมน้อย 93 แห่ง ไม่พร้อมเพียง 2 แห่ง

ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจึงอาจกล่าวได้ว่า สถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดเอกชนควรปรับปรุงส่วนที่มีความพร้อมน้อยให้มีความพร้อมมาก และปรับปรุงส่วนที่ไม่พร้อมให้มีความพร้อมซึ่งน่าจะต้องใช้ระยะเวลานานในการพัฒนาครั้งนี้

5.2.วัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแผนกลยุทธ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

การวิเคราะห์เนื้อหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชยกรรมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งสรุปเป็นด้านหลักๆ ดังนี้

5.2.1.ด้านหลักสูตร นโยบาย และแผนกลยุทธ์

กลุ่มตัวอย่างทั้งของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชน ต่างให้ข้อคิดเห็นด้านหลักสูตรว่าต้องการให้รัฐบาลกำหนดกรอบในการพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจนขึ้น และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในเขตภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ควรแยกวิชาทฤษฎีและวิชาภาคปฏิบัติออกจากกันให้ชัดเจน ให้ยุบรวมรายวิชาบางวิชาเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน และไม่ควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพราะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน

ในด้านการบริหารงาน นโยบายของรัฐยังไม่ชัดเจนโดยเฉพาะด้านสังกัดของอาชีวศึกษาเอกชน ไม่มีความพร้อมและขาดการนิเทศมากที่สุด จึงทำให้ต้องทำงานซ้ำซ้อนกัน บางครั้งผู้บริหารงานต้องตัดสินใจบริหารงานเอง โดยใช้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีบุคคลภายนอกมาเป็นกรรมการช่วยเหลือและสนับสนุน อีกทั้งต้องขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการลงนามร่วมกับหน่วยงานต่างๆ

5.2.2. ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างทั้งของสถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ต่างให้ข้อคิดเห็นด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนว่า ครุภัณฑ์ อุปกรณ์สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ เป็นหัวใจหลักที่ทั้งรัฐบาลและคณะกรรมการอาชีวศึกษาควรให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่โรงเรียนที่ยังมีไม่เพียงพอ หรือ มีแต่ไม่ทันสมัย

5.2.3. ด้านบุคลากร

กลุ่มตัวอย่างทั้งสถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ต่างให้ข้อคิดเห็นด้านบุคลากรว่า ครู อาจารย์ นักเรียน/นักศึกษา เจ้าหน้าที่ ตลอดจนคณะกรรมการอาชีวศึกษา ควรมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ปัจจุบัน

บุคลากรที่มีความรู้ภาษาอังกฤษมีจำนวนไม่เพียงพอ เนื่องจาก การขาดการอบรมให้ครูมีความรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น หรือเปิดโอกาสให้ครูได้ศึกษาต่อเพิ่มเติม และสร้างมาตรฐานครูวิชาชีพให้มีมาตรฐานเดียวกัน

5.2.4. ด้านงบประมาณ

กลุ่มตัวอย่างทั้งสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชน ต่างให้ข้อคิดเห็นว่ารัฐบาลควรจัดสรรเงินงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาแต่ละสถาบัน เพื่อนำเงินไปพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

จากผลสรุปข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558 ครั้งนี้พบว่า สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้งที่สังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชนมีทั้งที่มีความพร้อมและที่ไม่มีความพร้อม สถาบันอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมย่อมพร้อมที่จะดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลได้ทันทีที่รัฐบาลประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับออกมาเนื่องจากมีความพร้อมด้านปัจจัยหลัก ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ

ส่วนสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้งที่สังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชนที่ยังไม่พร้อมเท่าที่ควรมักเป็นสถาบันที่มีนักเรียน/นักศึกษาในปริมาณไม่มากพอที่จะเลี้ยงตนเองได้ ต้องพึ่งงบประมาณและแรงส่งเสริมจากภาครัฐ หากสถาบันดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านต่างๆจนอยู่ในระดับมาตรฐานก็ย่อมจะมีความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป ทั้งนี้ทั้งนั้นบุคลากรในแต่ละสถาบันต้องอุทิศเวลาแสวงหาความรู้ให้เกิดความสามารถเกิดศักยภาพในการเรียนการสอนเพื่อพร้อมจะนำลูกศิษย์ก้าวสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนจึงควรผลักดันให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของการเรียนรู้และการพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมทั้งหลักสูตรและสาขาการเรียนรู้ กำลังบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเรียนรู้เช่น ตำรา เอกสารทางวิชาการ การบริการห้องสมุดและเครื่องมือสารสนเทศเป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันอาชีวศึกษาต่างๆของประเทศสามารถรองรับการเปิดกว้างและการแข่งขันทางการศึกษาที่มีมากขึ้น โดยประเทศที่มีศักยภาพและความพร้อมในด้านนี้ก็จะกลายเป็นศูนย์กลางการศึกษาและการเรียนรู้ของประชาชนในภูมิภาคไปโดยปริยาย ซึ่งในระยะยาวจะส่งผลดีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิต การแข่งขันและความร่วมมือด้านอื่นๆในภูมิภาค

ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาวิจัยติดตามผลหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาวิจัยติดตามผลหลักสูตรวิชาด้านพาณิชยกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของการเรียนรู้และการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาให้มีความพร้อมทั้งด้านหลักสูตรและสาขาการเรียนรู้กำลังบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- กนก โตสุรัตน์ และปรีชา อุตระกุล. “ผลกระทบภายหลังการเดินทางกลับจากทำงานของแรงงานไทยใน ตะวันออกกลาง”. สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย. เจ้าพระยาการพิมพ์. 2527.
- ประชัยพล ชีรเนตร. “นโยบายส่งแรงงานไปไทยไปต่างประเทศ ศึกษาเฉพาะกรณีส่งแรงงานไทยไป ไต้หวัน”. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534.
- ประชาไท. เปิดร่าง ‘กฎบัตรอาเซียน’. 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550.
- ประดิษฐ์ ชาสมบัติ. เศรษฐศาสตร์แรงงานว่าด้วยการวิเคราะห์ตลาดแรงงาน. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2540.
- พรรณศิริ พรหมพันธุ์. นโยบายต่างประเทศด้านแรงงานไทย. บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. 2535.
- พีระ ชัยชาญ. ความคิดเห็นทางการเมืองของคนงานไทยที่ไปทำงานในประเทศตะวันออกกลาง. บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529.
- ภัคพร กอบพิงตน. การประเมินคุณภาพการพยาบาลผู้คลอดปกติในโรงพยาบาล นครพิงค์จังหวัด เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2540.
- แรงงานและสวัสดิการสังคม, กระทรวง, กรมการจัดหางาน. “สรุปสถานการณ์ไปทำงานในต่างประเทศของ แรงงานไทยปี 2539”. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม : กรุงเทพฯ. 2540.
- วงศ์ จันทอง. “การส่งออกแรงงานไทย:อดีต ปัจจุบัน และอนาคต”. รวมบทความที่น่าสนใจ. ฝ่ายวิจัยและ พัฒนา กองวิชาการและแผนงาน กรมการจัดหางาน. 2537 : 22-28.
- วิทยาคม ยาพิศาล. “การพัฒนาคุณภาพระบบงานศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่ตามแนวทาง การตรวจติดตามทางวิชาการและระบบคุณภาพ”. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. 46 (3) : 142 - 153 กรกฎาคม - กันยายน 2547.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ศรัณยูชา บุนนาค และเสาวภา ชัยมุสิก. **แรงงานไทยในสิงคโปร์**. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์. 2528.

สุชาติ ตริทิพย์ธิกุล และคณะ. **ผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยาต่อครอบครัว และชุมชนของแรงงานไทยภายหลังกลับจากทำงานในต่างประเทศโรงพยาบาลจิตเวช ขอนแก่น. กองสุขภาพจิตกรรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. 2533.**

สุภาวศ์ จันทวานิช. **ตลาดแรงงานไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยในปลายทศวรรษที่ 90. ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544.**

สุมาลี ปิตยานนท์. **ผลกระทบของการเดินทางไปทำงานต่างประเทศตามสัญญาจ้างระยะสั้นของแรงงานไทยที่มีต่อเศรษฐกิจครัวเรือน และชุมชนชนบท : กรณีศึกษาหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2525.**

Kuznets, Thomas and others. **Population redistribution and Economic Growth United States 1870-1950**. Philadelphia. American Philosophical Society. 1957, 1960 and 1964.

Schultz, T.W. "Investment in Human Capital". **American Economic Review**. 1961 : P. 14.

Sjaadtad, L.A. "The Costs and Returns of Human Migration". **Journal of Political Economy**. LXX October 1962. P.80-93.

Todaro, M.P. "A Model of Labor Migration and Urban Unemployment in Less Developed Countries". **American Economic Review**. (March 1969) : P.138-148.

Yamane, T. **Elementary Sampling Theory**. London : Prentice-Hall International, Inc. 1967. P.405.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ข้อมูลสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ วันที่ 27 ธ.ค. 2553 กฎบัตรอาเซียน, 10 ธันวาคม 2551 [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaiindy.org> . (วันที่ค้นข้อมูล : 9 กันยายน 2554).

การประชุมมหกรรมประชาชนอาเซียน [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.pdc.go.th>. (วันที่ค้น

ข้อมูล : 16 กันยายน 2554).

เงื่อนไขเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : [http :](http://www.doe.go.th)

[// www.doe.go.th](http://www.doe.go.th). (วันที่ค้นข้อมูล : 25 ตุลาคม 2554).

ไชยวัฒน์ ตระการรัตน์สันติ. กฎบัตรอาเซียน, 10 ธันวาคม 2551 [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : [http://www.](http://www.thaiindy.org)

[thaiindy.org](http://www.thaiindy.org) . (วันที่ค้นข้อมูล : 9 สิงหาคม 2554).

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://http://2010.vec.go.th>. (วันที่ค้น

ข้อมูล : 2 พฤศจิกายน 2554).

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทยด้านพาณิชย์การ

เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

.....

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด
ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถาบัน
อาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อคิดเห็นทั่วไปของท่าน

ตอนที่ 1 : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมข้อความใน
ช่องว่างที่กำหนดให้สมบูรณ์

ข้อที่ 1 สถานภาพของสถาบันการศึกษาของท่าน/ที่ท่านสังกัด

() สถาบันการศึกษาของรัฐ

() สถาบันการศึกษาของเอกชน

ข้อที่ 2 ระยะเวลาในการก่อตั้งดำเนินการของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัดจนถึงปัจจุบัน

() น้อยกว่า 6 ปี

() 6 - 10 ปี

() 11 - 15 ปี

() 16 - 20 ปี

() 21 - 25 ปี

() 26 - 30 ปี

() 31 - 35 ปี

() 36 - 40 ปี

() 41 - 45 ปี

() 46 - 50 ปี

() 51 - 55 ปี

() 56 - 60 ปี

() มากกว่า 60 ปี

ข้อที่ 3 จำนวนนักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และคาดว่าจะสำเร็จ

การศึกษาในปีการศึกษา 2554 ทั้งหมดประมาณ.....คน

ข้อที่ 4 จำนวนนักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และคาดว่าจะสำเร็จ

การศึกษาในปีการศึกษา 2553 ทั้งหมดประมาณ.....คน

ข้อที่ 5 จำนวนนักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และคาดว่าจะสำเร็จ

การศึกษาในปีการศึกษา 2552 ทั้งหมดประมาณ.....คน

ข้อที่ 6 ประเภทวิชาที่นักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และคาดว่าจะสำเร็จ

การศึกษาในปีการศึกษา 2554 จำนวนมากที่สุด

☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	☐ ประเภทวิชาศิลปกรรม
☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ	☐ ประเภทวิชาคหกรรม
☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	☐ ประเภทวิชาเกษตรกรรม
☐ ประเภทวิชาประมง	☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
☐ ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	

ข้อที่ 7 ประเภทวิชาที่นักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และคาดว่าจะสำเร็จ

การศึกษาในปีการศึกษา 2553 จำนวนมากที่สุด

☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	☐ ประเภทวิชาศิลปกรรม
☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ	☐ ประเภทวิชาคหกรรม
☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	☐ ประเภทวิชาเกษตรกรรม
☐ ประเภทวิชาประมง	☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
☐ ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	

ข้อที่ 8 ประเภทวิชาของนักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษา

ในปีการศึกษา 2553 จำนวนมากรองลงมา

☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	☐ ประเภทวิชาศิลปกรรม
☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ	☐ ประเภทวิชาคหกรรม

- () ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว () ประเภทวิชาเกษตรกรรม
- () ประเภทวิชาประมง () ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- () ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อที่ 9 ประเภทวิชาที่นักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวนมากที่สุด

- () ประเภทวิชาอุตสาหกรรม () ประเภทวิชาศิลปกรรม
- () ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ () ประเภทวิชาคหกรรม
- () ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว () ประเภทวิชาเกษตรกรรม
- () ประเภทวิชาประมง () ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- () ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อที่ 10 ประเภทวิชาที่นักเรียน / นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวนมารองลงมา

- () ประเภทวิชาอุตสาหกรรม () ประเภทวิชาศิลปกรรม
- () ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ () ประเภทวิชาคหกรรม
- () ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว () ประเภทวิชาเกษตรกรรม
- () ประเภทวิชาประมง () ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- () ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตอนที่ 2 : ความพร้อมด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของสถาบัน

อาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความพร้อมมากหรือน้อย
หรือไม่มีความพร้อม/ไม่เปิดสอน

ความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทย	ระดับความพร้อม		
	มาก	น้อย	ไม่มีความพร้อม/ ไม่เปิดสอน
ความพร้อมของแต่ละหลักสูตรในการผลิตนักเรียนอาชีพเพื่อรองรับการเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด ข้อ 11. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 11.1 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 11.2 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา..... 11.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา			
ข้อ 12. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.) 12.1 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 12.2 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา..... 12.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา..			
ข้อ 13. หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น 6-225 ชั่วโมง หรือ 1 ปี 1350 ชั่วโมง 13.1 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 13.2 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา..... 13.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา..			
ข้อ 14. ความพร้อมของนักเรียนอาชีพที่สถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัดผลิต ได้นั้นอยู่ในระดับใด 14.1 การเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงานของประชาคม อาเซียน..... 14.2 การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคม อาเซียน.....			

14.3การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง.....			
14.4 การค้นคว้าหาความรู้จาก Internet ได้.....			
ข้อ 15. ความพร้อมของครู/อาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด			
15.1 ด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ.....			
15.2 ด้านการใช้ ICT.....			
15.3 ด้านการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์ ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่ม ประชาคมอาเซียน.....			
ข้อ 16. ความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ตให้แก่ นักเรียน / นักศึกษา ที่ ก ว ำ ง ข ว ำ ง ยั ง จั น			
ข้อ 17. ความพร้อมในการจัดให้มีหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาที่ ท่านสังกัด.....			
ข้อ 18. ความพร้อมด้านการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่ จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนผลิต นักเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน			
ข้อ 19. ความพร้อมด้านการกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการ อาชีวศึกษาที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและ เอกชนผลิตนักเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่ม ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....			
ข้อ 20. ความพร้อมเพื่อพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ให้ เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่าง หลากหลายในสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด.....			
ข้อ 21. ความพร้อมในการยกระดับจากการผลิตนักเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) ทางด้านใดด้านหนึ่งอย่างจริงจังของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่าน สังกัด.....			

ตอนที่ 3 : ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

A series of horizontal dotted lines for handwriting practice. A large, light gray watermark is overlaid on the page, consisting of a large 'P' and a large 'S'.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวกรกช อัญชลีบุญกุล
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
การศึกษา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ศศ.บ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ศศ.ม)
ผลงานทางวิชาการ	ภาษาสร้างสรรค์: การใช้ภาพพจน์ในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ